Bestuursverslag 2019

Stichting Kindante

Inhoud

Voorwoord College van Bestuur Kindante 3
1 Het schoolbestuur 4
1.1 Organisatie 4
1.2 Profiel 8
1.3 Dialoog 9
2 Verantwoording beleid 11
2.1 Onderwijs & kwaliteit 11
2.2 Personeel & professionalisering 15
2.3 Huisvesting & Bedrijfsvoering (Facilitair) 19
2.4 Financieel beleid 22
2.5 Risico's en risicobeheersing 26
3 Verantwoording financiën 28
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief 28
3.2 Staat van baten en lasten en balans 30
3.3 Financiële positie 34
4 BIJLAGE 1: Verslag Raad van Toezicht 35
5 BIJLAGE 2: Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad 38

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Voorwoord College van Bestuur Kindante

Beste lezer,

Met plezier presenteren wij u het bestuursverslag van Kindante leren leren, leren leven over het kalenderjaar 2019. Voor de eerste keer hebben wij gebruik gemaakt van het nieuwe model dat is ontwikkeld door de PO-raad. Het geeft meer inzicht en overzicht over de zaken waar wij over moeten rapporteren en waar wij ook graag verantwoording over willen afleggen.

Het jaar 2019 is voor ons o.a. het jaar waarin wij onze strategische koers 2015-2020 hebben geëvalueerd en gestart zijn met het ontwikkelen van de koers voor de periode 2020-2024. De speerpunten waar we de afgelopen hard aan hebben gewerkt - professionele cultuur, samenwerking op alle niveaus, anders organiseren en IKC-ontwikkeling - staan beschreven, maar we zijn nog niet klaar, het is nog niet af. We zetten voor een deel deze koers de komende jaren door, hetgeen wij ook bevestigd zien in het verslag van de bestuurlijke visitatie van de PO-raad, waar wij overigens heel trots op zijn en waar wij goede aanknopingspunten zien voor het vervolg.

Wij staan ook stil bij een aantal personele onderwerpen zoals het lerarentekort en de consequenties hiervan voor het onderwijs, de bezetting op de werkvloer en wat dat allemaal betekent voor leerkrachten, directeuren en ander personeel in en rondom de scholen. Vanaf 2015 zien we dat we een structureel lerarentekort hebben en de instroom bij de opleidingen laat nog niet zien dat dit fenomeen snel voorbij is. Dit dwingt ons, naast onze visie op onderwijs en ontwikkeling van kinderen, nog meer om het anders denken en anders organiseren van het onderwijs stevig vast te pakken. Gelukkig dat bijna alle scholen hier ook al, in diversiteit, ver mee zijn gevorderd. De extra gelden die vanuit de overheid zijn toegekend in de vorm van ‘werkdrukgelden’ helpen hier zeker bij, ook al hebben we vraagtekens bij de manier waarop de overheid hiermee omgaat. We werken toch volgens de lumpsummethodiek?

Net zoals heel Nederland hebben wij de aanscherping van de privacyregels door middel van de protocollen AVG geïmplementeerd binnen Kindante. Uiteraard gaat dit naast protocollen en technieken vooral over gedrag: bewustwording, zorgvuldig om willen gaan met persoonlijke data enzovoort, maar dat past dan ook helemaal in ons DNA namelijk mensgericht, transparant, toegewijd en gericht op (persoonlijke) groei.

Aan het einde van het kalenderjaar kregen we nog door allerlei uitstel van een nieuwe cao voor het onderwijs te maken met een behoorlijk geldbedrag in verband met de terechte salarisverhogingen voor iedereen, maar de formele overeenstemming hierover werd pas vlak na de jaarwisseling bereikt, vandaar dat ons exploitatieresultaat over 2019 erg positief is, maar dat zal in februari 2020 net zo snel weer geslonken zijn.

Veel leesplezier!

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

1 Het schoolbestuur

1.1 Organisatie

Contactgegevens en contactpersoon

Bestuursnummer:	83280
Naam en adres instelling:	Stichting Kindante, leren leren, leren leven Dr. Nolenslaan 138, 6136 GV Sittard
Telefoonnummer:	046 - 43 63 366
E-mailadres:	BURO@kindante.nl
Internetsite:	www.kindante.nl
Contactpersoon jaarverslag:	Frank Cuijpers Concern Controller – **Stichting Kindante** Leren leren, leren leven **E-mail** f.cuijpers@kindante.nl

Overzicht scholen

Voor een overzicht met de NAW-gegevens van Kindante scholen verwijzen we naar paragraaf D1 “gegevens rechtspersoon” van de bijgevoegde jaarrekening. Daarnaast staat op de website van Kindante www.kindante.nl onder SCHOLEN een overzicht met alle websites en NAW-gegevens van de scholen.

In verslagjaar 2019 werd per 1 augustus 2019 een fusie gerealiseerd tussen drie scholen van Kindante; Basisschool de Tovertuin (06YH) en basisschool de Baandert (14IH) fuseerden met OBS de Sjtadssjool (18ES) naar de nieuwe fusieschool KC Sittard (18ES).

Het aantal leerlingen van Kindante bedroeg op peildatum 1 oktober 2019 8.594; een daling van -1,6% in vergelijking met 1 oktober 2018 (8.737 leerlingen). Opvallend was de stijging van het aantal leerlingen in zowel het speciaal basisonderwijs (+5%) als het (voortgezet) speciaal onderwijs (+3,2%). Deelname aan het Kindante basisonderwijs daalde daarentegen (-2,3%).

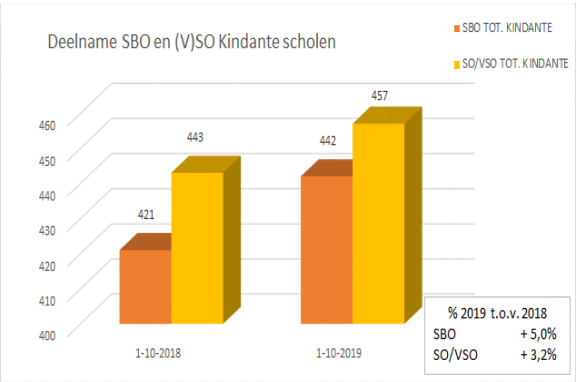

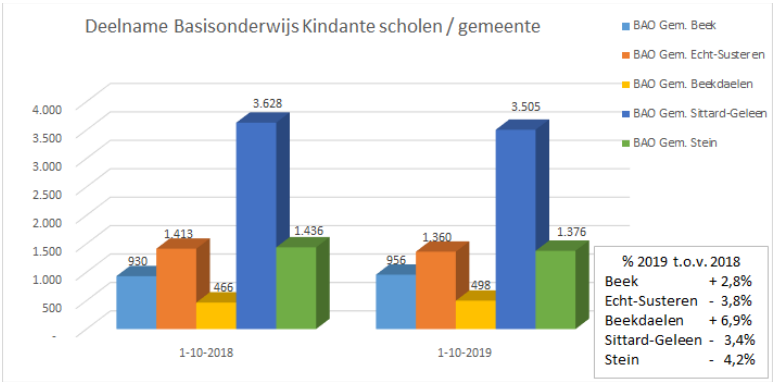

Juridische structuur

De juridische structuur is een

- ☐ Vereniging
- ☒ Stichting
- ☐ Bestuurscommissie
- ☐ Openbare rechtspersoon
- ☐ Stichting samenwerkingsbestuur
- ☐ Anders, namelijk _____

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Organisatiestructuur

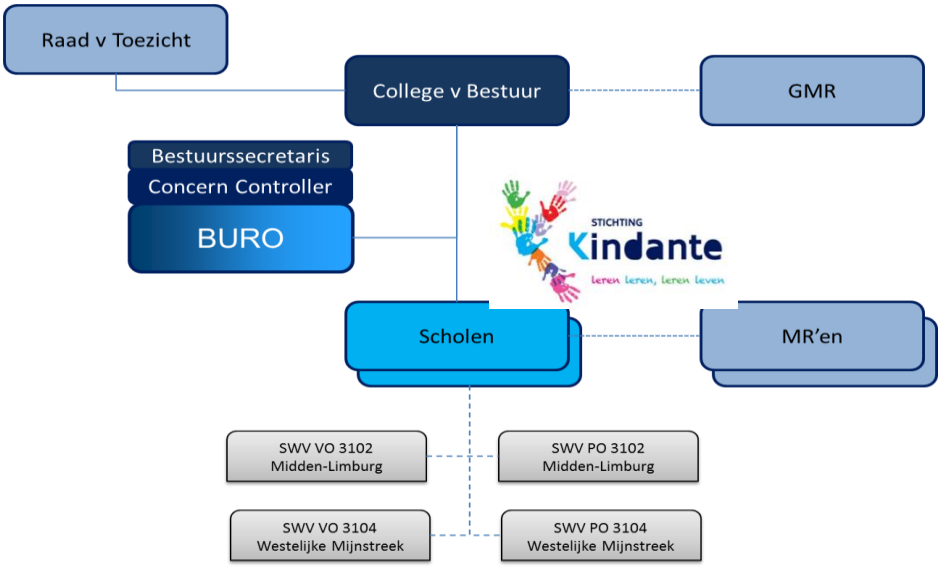

Kindante is gevestigd te Sittard en vormt het overkoepelend bestuur van 30 basisscholen, 3 scholen voor speciaal basisonderwijs en 2 scholen voor speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs (op peildatum 01-08-2019). De stichting kent de denominaties openbaar, bijzonder en algemeen bijzonder. Binnen de denominatie bijzonder is een aantal scholen met katholieke signatuur en één school met protestantschristelijke signatuur.

Kindante participeert vanaf de invoering van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014 in diverse samenwerkingsverbanden, maar vooral in de samenwerkingsverbanden in de regio's waar scholen van Kindante zijn gevestigd:

- Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Westelijke Mijnstreek voor de Kindante scholen in de gemeenten Beekdaelen, Beek, Stein en Sittard-Geleen (PO3104);
- Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Midden-Limburg voor de Kindante scholen in de gemeente Echt-Susteren (PO3102);
- Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO Westelijke Mijnstreek voor de onder Kindante ressorterende VSO-tak van (V)SO Parkschool en (V)SO Xaverius in Sittard (VO3104);
- Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO Midden-Limburg voor de onder Kindante ressorterende VSO-tak van (V)SO Parkschool en (V)SO Xaverius in Sittard (VO3102).

Ten behoeve van alle scholen is een ondersteuningsbureau ingericht. Dit BURO werkt vanuit specialismen aan het versterken van de integraliteit van haar dienstverlening naar scholen en het College van Bestuur.

De bestuurssecretaris heeft naast het faciliteren van het College van Bestuur en de Raad van Toezicht, een actieve procesrol in de totstandkoming en bewaking van het jaarplan van Kindante. De concern controller is, evenals de bestuurssecretaris, hiërarchisch buiten het BURO gepositioneerd vanuit zijn onafhankelijke (advies)rol naar alle geledingen binnen de Kindante-organisatie, waarbij het mede vormgeven aan de strategische agenda, de integrale bedrijfsvoering (AO/IC) en de integrale kwaliteitszorg de belangrijkste aandachtsgebieden zijn.

Scholen werken nauw samen in een zestal clusters en over clusters heen, samen met BURO specialisten, in thematisch georganiseerde tweedaagse bijeenkomsten (Strategisch Beraad). Daarnaast werken scholen met clustervertegenwoordigers en BURO specialisten samen in twee werkgroepen (*Personeel* en *Financiën & Facilities*) en in het netwerk *Onderwijs*. Clustervertegenwoordigers zijn gemandateerd om namens hun cluster deel te nemen en besluiten te nemen. De werkwijze is cyclisch ingericht volgens de BOB-cyclus (Beeldvormend, Oordeelsvormend en Besluitvormend) tussen werkgroepen/netwerk en clusters.

Governance Code

Een belangrijk grondbeginsel van governance is het scheiden van de functies van bestuur en intern toezicht. Binnen Kindante is dit vormgegeven door deze twee functies in aparte organen van de rechtspersoon onder te brengen (het zogenoemde raad-van-toezicht model): het College van Bestuur (CvB) en de Raad van Toezicht (RvT).

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Het CvB bestuurt de scholen en is vanuit die rol eindverantwoordelijk en aansprakelijk. Het CvB bestuurt collegiaal. Behoudens het voorzitterschap is er sprake van nevenschikking tussen de leden van het CvB.

De RvT treedt op als werkgever van het CvB en vertegenwoordigt in die hoedanigheid het bevoegd gezag. Daarnaast houdt zij intern toezicht op het functioneren van de organisatie in het algemeen en het CvB in het bijzonder, ziet toe op rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen en is verantwoordelijk voor het aanwijzen van de accountant.

In 2019 is gestart met het opstellen van een handboek Governance. Hierin zijn alle relevante Kindante beleidsdocumenten met betrekking tot Governance opgenomen. In 2020 zullen enkele documenten (statuten, reglement RvT, reglement CvB en managementstatuut) worden herijkt. Hierna zal het handboek integraal worden vastgesteld en goedgekeurd, waarna het ook uit oogpunt van transparantie via de website van Kindante gepubliceerd zal worden.

In de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs.

- Handhaaft het bestuur deze code?
  ☒ Ja, de Raad van Toezicht onderschrijft de governancecode, vastgesteld door de algemene ledenvergadering van de PO-Raad.
  ☐ Nee

Een eenmalige uitzondering maakt de RvT voor de maximale zittingstermijn van acht jaar voor RvT-leden. De reden voor deze uitzondering komt voort uit de fusie in 2011 van de besturen prooSes en Focus tot Stichting Kindante. In het na de fusie opgestelde rooster van aftreden is gekozen voor continuïteit, wat voor enkele leden een langere maximale zittingstermijn met zich meebrengt dan de in de governancecode gestelde termijn van acht jaar. Deze uitzondering eindigt per 31-12-2020. Vanaf dat moment volgen alle RvT-leden het opgestelde rooster met een maximale zittingstermijn van acht jaar.

Functiescheiding

De Code Goed Bestuur benadrukt de verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht binnen organisaties voor primair onderwijs. Er zijn verschillende manieren om de functiescheiding uit te werken.[1] Welke is van toepassing op het schoolbestuur?

☐ Functionele scheiding (one-tier)[2]
☒ Organieke scheiding (two-tier)[3]
☐ Feitelijke scheiding[4]
☐ Anders, namelijk_____

[1] Wij hanteren de definities uit de Code Goed Bestuur primair onderwijs. Zie: https://www.poraad.nl/files/themas/goed_bestuur/code_goed_bestuur_in_het_primair_onderwijs.pdf

[2] Onderbrenging van de functies van bestuur en intern toezicht in één orgaan van het bevoegd gezag, waarbij scheiding van bestuur en toezicht wordt gerealiseerd doordat binnen dat ene orgaan bepaalde functionarissen met de uitoefening van het bestuur worden belasten anderen met de uitoefening van intern toezicht. Daarbij komt bijvoorbeeld de functie van bestuur bij de uitvoerende leden van het bestuur te berusten (bestuur) en de functie van intern toezicht bij de toeziende leden van het bestuur(intern toezichtsorgaan).

[3] Onderbrenging van de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen van het bevoegd gezag. Daarbij komt bijvoorbeeld de functie van bestuur bij een college van bestuur of statutairbestuurder te berusten (bestuur) en de functie van intern toezicht bij een raad van toezicht (intern toezichtsorgaan).

[4] Feitelijke uitoefening van de functie van bestuur door een of meer functionarissen in dienst van het bevoegd gezag op basis van door het schoolbestuur gegeven volmacht, mandaat of delegatie, waarbij het schoolbestuur zich onthoudt van feitelijke uitoefening van de functie van bestuur en zich richt op uitoefening van intern toezicht. Daarbij komt bijvoorbeeld de functie van bestuur bij de met volmacht/mandaat/delegatie belaste functionarissen te berusten (bestuur) en de functie van intern toezicht bij het schoolbestuur (intern toezichtsorgaan).

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Bestuur

COLLEGE VAN BESTUUR (CvB)	FUNCTIE	NEVENFUNCTIES
Dhr. drs. P. Lemmens	Voorzitter CvB	Bestuurslid SWV PO Midden Limburg Bestuurslid SWV PO West.Mijnstreek Voorz. SWV VO West.Mijnstreek Voorz. Regio Platform Onderwijs Z-Limburg -jeugdzorg-gemeenten Onafhankelijk voorz. examencommissie MBO Vistacollege
Mevr. drs. T. van Hoogstraten	Lid CvB	-

Intern toezichtsorgaan

Het verslag van de Raad van Toezicht (RvT) van Kindante is als BIJLAGE 1 toegevoegd.

De Raad van Toezicht van Kindante bestaat uit 5 personen en kent daarbinnen een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De auditcommissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht (niet zijnde de voorzitter RvT), waarvan één lid door de RvT is aangemerkt als voorzitter auditcommissie. De voorzitter van het CvB en de concern controller zijn aanwezig bij de bijeenkomsten van de auditcommissie, tenzij de auditcommissie aangeeft dat daarvan bij een specifieke bijeenkomst geen sprake is. De remuneratiecommissie bestaat uit twee RvT-leden, waaronder de voorzitter van de RvT. Verder kent de toezichthouder een tweetal kwaliteitszetels: de kwaliteitszetel openbaar onderwijs en de kwaliteitszetel katholiek onderwijs.

RAAD VAN TOEZICHT (RvT)	BEROEP	NEVENFUNCTIES
Mevr. C. Langen (voorzitter + remuneratie-commissie)	Vanaf februari 2014 gepensioneerd; voordien Voorzitter CvB ROC Leeuwenborgh Maastricht/Sittard	Lid RvT Zorggroep Noord Limburg Voorz. RvT stichting Pergamijn Voorz. International Land-Art, Maastricht Bestuurslid Toon Hermanshuis, Maastricht Voorz. RvT Cubiss
Dhr. drs. P. Nacken (lid + auditcommissie + kwaliteitszetel openbaar onderwijs))	Function Controller DSM Group People & Organization	-
Dhr. drs. L. Hermse (vice voorz. + auditcommissie)	Manager Marketing & Innovation - Alpheios International BV	-
Dhr. drs. T. Mans (lid + remuneratiecommissie + kwaliteitszetel katholiek onderwijs)	Vanaf maart 2018 gepensioneerd; voordien directeur bestuurder ZOwonen Eigenaar eenMANSzaak	Directeur-bestuurder a.i. Woongoed 2000 (tot 1-10-19) Lid RvC RABObank Z-Limburg West Voorz. bestuur Kommit
Mevr. dr. D. Sluijsmans	Lector Professioneel Beoordelen bij Zuyd Hogeschool Zelfstandig onderwijskundige	Extern lid examencommissie van faculteit Health van Universiteit Maastricht

(Gemeenschappelijke) medezeggenschap

Bij Kindante is een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) ingesteld. De leden van de GMR zijn gekozen door de leden van de MR's van de scholen van Kindante. De GMR bestaat uit twaalf leden: zes personeelsleden en zes ouderleden. De GMR zet zich in voor het bevorderen van medezeggenschap binnen de stichting. De GMR is de formele gesprekspartner van het College van Bestuur op beleidsterreinen, waar het bevoegd gezag instemming of advies behoeft ten aanzien van voorgenomen besluiten die van gemeenschappelijk belang zijn voor een meerderheid van de scholen. De GMR houdt nauw contact met de achterban via het GMR-platform dat een klankbordfunctie heeft. Dit GMR-Platform bestaat uit twee afgevaardigden van iedere MR van de afzonderlijke scholen. Iedere MR vaardigt een personeelslid en een ouder af. Het jaarverslag van de GMR is als BIJLAGE 2 toegevoegd.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

1.2 Profiel

Missie & visie

KERN VAN DE **MISSIE** VAN KINDANTE EN HAAR SCHOLEN: Het kind staat centraal in zijn 'leren leren' en 'leren leven'. Dat doen wij door het ontwikkelen, samenbrengen, inzetten en benutten van talenten!

KERN VAN DE **VISIE** OP ONDERWIJS VAN KINDANTE EN HAAR SCHOLEN: Wij geven richting en bieden ruimte! Dat doen wij door het bieden van eigentijds, toekomstgericht en zo inclusief als mogelijk onderwijs.

Kernactiviteiten.

- We maken onderwijs op een eigentijdse, toekomstgerichte en herkenbare manier passend op de onderwijs- en ontwikkelbehoeften van kinderen en we gaan daarbij uit van erkende ongelijkheid.
- We gaan verbindingen aan met partners om onze missie te verwezenlijken.
- We maken een duurzame en kwalitatief hoogwaardige infrastructuur van voorzieningen waardoor kinderen zich kunnen ontwikkelen tot waardevolle burgers.
- We leren binnen en buiten de grenzen van onze eigen organisatiebasis op een kwalitatief hoogwaardige wijze

Strategisch beleidsplan

In de aanloop naar het derde jaar van het vigerende strategisch beleid 2015-2020 is de strategische agenda 2018-2020 verder vormgegeven. Omdat Kindante niet de illusie heeft dat beleidsplannen houdbaar zijn over een periode van vier jaar is besloten om voortschrijdend een tweejaarlijkse strategische agenda vast te stellen binnen de beleidsperiode van het strategisch plan. De vier gedefinieerde thema's in deze strategische agenda zijn;

- Het (door)ontwikkelen van een professionele cultuur
- Het anders organiseren van (onderwijskundig) proces en organisatiesysteem
- Het zichtbaar versterken van onderlinge samenwerking op alle niveaus
- Het (door)ontwikkelen van scholen naar (integrale) kindcentra

De doelstellingen en behaalde resultaten in 2019 zijn hier aan gerelateerd. In hoofdstuk 2 zullen deze thematisch de revue passeren. Het vigerende strategisch plan is terug te vinden op onze website, www.kindante.nl onder Strategisch Beleid 2015-2020.

In 2019 is gestart met de opmaat voor een nieuwe strategische koers van Kindante voor 2020-2024. Door bottom-up met alle relevante actoren in gesprek te gaan, wordt opgehaald welke van de vier huidige thema's verdere aandacht behoeven of aangescherpt dienen te worden dan wel welke nieuwe thema's aan de basis staan van het nieuwe strategisch beleidsplan. In 2020 zal dit proces worden afgerond door formele vaststelling door het College van Bestuur en goedkeuring door de Raad van Toezicht.

Toegankelijkheid & toelating

Uitgangspunt van de scholen van Kindante is de keuzevrijheid van de ouders. Zij zoeken de school die het beste aansluit bij hun kind en bij hun eigen opvattingen. Voorwaarde is dat ouders bij toelating aangeven dat zij de grondslag van de school zullen respecteren. Indien ouders de grondslag van de school niet kunnen respecteren heeft de school het recht om een leerling te weigeren op grond van godsdienstige gezindheid of levensbeschouwing, indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling gelegenheid bestaat tot het volgen van openbaar onderwijs.

Sinds de invoering van de Wet Passend Onderwijs is voor elke school/bestuur de zorgplicht van kracht. Indien de school bij aanmelding niet de noodzakelijke ondersteuning kan geven op basis van de hulpvragen van het kind is de school/bestuur verplicht de ouder te begeleiden naar een andere passende plek binnen de totale zorgstructuur van het regionale Samenwerkingsverband.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Bij aanmelding hebben de ouders wel de plicht om alle relevante en juiste informatie te verstrekken of dienen ouders toestemming te geven dat de school informatie kan opvragen aan derden. Daarnaast kan de school ten behoeve van het vaststellen van de onderwijsbehoeften van het kind de ouders verzoeken eerst aanvullend onderzoek te laten verrichten. De toelating mag niet afhankelijk worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders.

De school dient het besluit om een leerling niet toe te laten schriftelijk met redenen omkleed aan de ouders mee te delen. De ouders kunnen tegen dat besluit bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar indienen, binnen zes weken na de beslissing. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen en moet binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift beslissen. Daarna zouden de ouders nog een beroep kunnen doen op de burgerlijke rechter.

1.3 Dialoog

Verbonden partijen

Organisatie of groep	**Vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin**
Samenwerkingsverbanden (SWV)	Met name de SWV'en PO en VO in de Westelijke Mijnstreek en Midden-Limburg. Vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor kwalitatief goed en waar mogelijk thuisnabij onderwijs voor alle leerlingen.
Gemeenten	Samenwerking op ambtelijk niveau en met wethouders onderwijs, huisvesting en (jeugd)zorg in de gemeenten Beek, Beekdaelen, Echt-Susteren, Sittard-Geleen en Stein. Vooral de complexe vraagstukken rondom huisvesting op weg naar spreiding van duurzame schoolgebouwen staan prominent op de agenda.
Kindpartners	Op schoolniveau uiteraard periodiek overleg en samenwerking met de kindpartner. Op bestuurlijk niveau m.n. met de belangrijkste kindpartners van Kindante, te weten MIK en Spelenderwijs. Verdergaande samenwerking om te groeien naar (integrale) kindcentra is rand voorwaardelijk.
(jeugd)Zorgpartners	Op schoolniveau vanuit de samenwerking tussen speciaal (basis)onderwijs en zorg met als belangrijke partners Adelante, Zuyderland en Daelzicht. Intensivering van deze samenwerking wordt steeds prominenter zichtbaar en is ook noodzakelijk in het kader van de doelstellingen rondom Passend Onderwijs.
PO-tafel	Samenwerking op bestuurlijk niveau met schoolbesturen Zuid-Limburg. Besturen stemmen steeds vaker gezamenlijk aan de voorkant de te volgen koers af. Zowel inhoudelijk wat betreft Wetenschap & Techniek of Werving, maar ook wat betreft bestuurlijke standpunten (stakingen, wet & regelgeving, cao PO e.d.)
Vervolgonderwijs	Op schoolniveau wordt met name de verbinding met het VO versterkt. Met als doel een doorgaande leerlijn te bewerkstelligen.
Regio Platform Z-Limburg	Het regioplatform is ontstaan uit de regiovisie primair onderwijs Z-Limburg en het overleg "koers voor Limburg" waar PO-VO en MBO in overleg waren met de gemeenten in Z-L. De bredere samenstelling, namelijk 2 vertegenwoordigers PO per subregio, 1 vertegenwoordiger VO per subregio, 2 wethouders per subregio (Maastricht-Heuvelland, Westelijke Mijnstreek en Parkstad) aangevuld met twee directeuren SWV (1PO en 1VO) en sinds dit jaar ook het MBO, heeft geleid tot een regiovisie Z-Limburg op het gebied van onderwijs-jeugdzorg. De provincie Limburg is als toehoorder ook aangesloten en er wordt afgestemd met de sociale agenda voor de hele provincie waaronder het voortijdig schoolverlaten (VSV). Uit de regiovisie worden drie ontwikkelingen uitgewerkt tot op handelingsniveau.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Klachtenbehandeling

Sinds 2019 werkt Kindante met een bovenschoolse externe vertrouwenspersoon. Daarnaast zijn op alle scholen van Kindante schoolcontactpersonen actief. De registratie van de meldingen wordt op schoolniveau bijgehouden. In 2019 zijn bij de bovenschoolse externe vertrouwenspersoon 28 meldingen binnengekomen. Het betrof 19 meldingen door ouders/verzorgers en 9 meldingen door medewerkers.

Alle meldingen bij de bovenschoolse externe vertrouwenspersoon hebben geleid tot een nader gesprek met de verschillende betrokkenen. In de meeste gevallen is de klacht naar tevredenheid opgelost. In enkele gevallen heeft de klager geen nadere actie ondernomen. Bij 3 meldingen is het College van Bestuur betrokken geweest.

Eén van het totaal aantal meldingen heeft geleid tot een klacht bij de Landelijke Klachtencommissie. Daarvan was eind 2019 nog niet bekend of deze al dan niet gegrond verklaard is.

De vigerende klachtenregeling van Kindante is terug te vinden op onze website.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

2 Verantwoording beleid

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over het beleid van het bestuur. Het is opgedeeld in vier paragrafen over de verschillende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken, en Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording over de gestelde doelen, de behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Kwaliteit is bij Kindante het cement waarmee alle onderdelen met elkaar verbonden worden en waarmee verder gebouwd wordt aan goed en hoogwaardig onderwijs voor alle kinderen. Kwaliteit draagt bij aan continuïteit en stabiliteit van het onderwijs. In de *Uitvoeringsnotitie Kwaliteit* wordt de kwaliteitscultuur en het systeem van kwaliteitszorg bij Kindante beschreven. De actuele ambities rond kwaliteit worden beschreven in de strategische agenda van Kindante.

Doelen en resultaten

Doelen Onderwijs & Kwaliteit	Resultaten
1. Het bestuur (domein Onderwijs) bewaakt de kwaliteitscyclus van de scholen, ondersteunt en spiegelt daarbij.	behaald
2. Het bestuur is op de hoogte van en monitort de tussen- en eindopbrengsten en ondersteunt bij of zet aan (waar nodig) tot verbeteracties.	deels behaald
3. Het bestuur (domein Onderwijs en onderwijsloket KindanteKwadrant) monitort en ondersteunt de verbeteracties van de scholen.	behaald
4. Het bestuur (domein Onderwijs en ICT) stimuleert de scholen ICT in te zetten ter ondersteuning van het primaire proces.	proces lopend
5. Het bestuur stimuleert het anders organiseren van het onderwijs.	deels behaald

Toelichting en ontwikkelingen

Ad 1 Het bestuur (domein Onderwijs) bewaakt de kwaliteitscyclus van de scholen, ondersteunt en spiegelt daarbij.

Kindante werkt sinds 2014 met procesbegeleiding voor alle reguliere basisscholen. In januari 2019 is gestart met procesbegeleiding voor de scholen voor speciaal basis onderwijs (SBO) en (voortgezet) speciaal onderwijs (V)SO). De procesbegeleider bezoekt de school gemiddeld 6 keer per schooljaar. Terugkerende aspecten in de monitoring:

- Kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur (kwaliteitsbewustzijn)
- Verantwoording en dialoog
- Gebruik van data: Kindante Vroegsignalering, rapportages Nationaal Cohort Onderzoek (NCO), Onderwijsmonitor Limburg, Vensters PO etc.
- Toetsing en afsluiting: opbrengsten, tussen- en eindopbrengsten
- Onderwijsproces: aanbod, pedagogisch en didactisch handelen en afstemming, en onderwijstijd (o.a. klassenbezoeken), inzet ICT
- Competenties van medewerkers (in samenwerking met domein Personeel)
- Schoolklimaat: sociale veiligheid en pedagogisch klimaat
- Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- Professionalisering
- Overgang PO- VO: voorlopig advies vanaf groep 6, uitstroombestendigheid
- Leerlingen met specifieke onderwijs- en/of zorgbehoeften, waaronder Nederlands als tweede taal (NT2)
- Wetenschap en technologie en cultuureducatie

Kindante brengt deze monitoring op cyclische wijze in beeld, afgezet tegen de Kindante-norm, waarbij gestuurd wordt op nieuwe en/of bijgestelde ambities van de school.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Trends vanuit de procesbegeleiding:

- scholen vinden het lastig om het systeem van kwaliteitszorg in te richten en cyclisch te doorlopen
- data worden steeds meer ingezet om het schoolbeleid te bepalen
- de opbrengsten in de middenbouw laten een trendbreuk zien
- in het onderwijsproces in de groep is differentiatie en afstemming nog niet voldoende
- de rol van de trajectbegeleider vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Westelijke Mijnstreek als onafhankelijke adviseur bij verplaatsing van de leerlingen naar vooral het S(B)O is zinvol en blijft vooralsnog nodig, los van de procesbegeleiding vanuit het schoolbestuur.

Ad 2 Het bestuur is op de hoogte van en monitort de tussen- en eindopbrengsten en ondersteunt bij of zet aan (waar nodig) tot verbeteracties

Terugkerend aspect in de monitoring van scholen door procesbegeleiders is het in beeld brengen van tussen- en eindopbrengsten op Kindante niveau. Ter illustratie de 3-jr gemiddelden Kindante van eindopbrengsten:

	Gemiddelde Kindante 17-18-19							
	School-Weging 2018	Spreidingsgetal	1F% Lezen	1F% Taal (TV)	1F% Rekenen	2F% Lezen	2F% Taal (TV)	1S% Rekenen
Scholen EOP 2019	29,5		98,9% *(90% LG, 85% Sign)*	96,3% *(90% LG, 85% Sign)*	92,2% *(90% LG, 85% Sign.)*	79,1% *(60,3% LG, 49 Sign.)*	56,2% *(60,3% LG, 49 Sign.)*	45,5% *(60,3% LG, 49 Sign.)*

Zorgpunten zijn de tussenopbrengsten in de groepen 3 t/m 6 en de opbrengsten voor rekenen op 1S. Wat ambitie betreft, zal de komende planperiode gericht zijn op het structureel verhogen van deze opbrengsten onder het motto ‘de lat omhoog’.

Ad 3 Het bestuur (domein Onderwijs en onderwijsloket KindanteKwadrant) monitort en ondersteunt de verbeteracties van de scholen

De diensten van KindanteKwadrant worden zowel intern als extern aangeboden en ingezet. Deze diensten worden verleend door ambulant begeleiders, dit zijn de voormalige (P)AB’ers S(B)O maar ook specialisten van reguliere Kindante-basisscholen. Bij KindanteKwadrant kan men terecht voor advies, ondersteuning en professionaliseringsaanbod op schoolniveau, groepsniveau, leerkracht- en leerling- niveau. Ook ouders kunnen een beroep doen op KindanteKwadrant.

KindanteKwadrant heeft een belangrijke monitoringfunctie. Vanuit de aanvragen worden trends gesignaleerd en besproken met de scholen. Ook krijgen deze trends een vervolg bij bijvoorbeeld netwerkbijeenkomsten voor intern begeleiders en ambulant begeleiders. Daarnaast wordt de link gelegd met de Kindante Vroegsignalering en trends die door de samenwerkingsverbanden gesignaleerd worden.

Ad 4 Het bestuur (domein Onderwijs en ICT) stimuleert de scholen ICT in te zetten ter ondersteuning van het primaire proces

Kindante beschikt reeds over een uitstekende ICT-infrastructuur, die scholen in staat stelt om ICT in te zetten ter ondersteuning van het primaire proces. Om alle vaste werkplekken en mobiele devices toekomstbestendig in te richten is geïnvesteerd in nieuwe hardware vanwege de uitrol en implementatie van Windows 10 en voorbereid op de komst van Office365 in 2020. Het internetverkeer is met verbeterde software gefilterd en bewaakt, inclusief ontsluiting van internet middels alle (ruim 300) Wifi-spots. Onze wifi-omgeving is in 2019 door het Agentschap Telecom op straling gecontroleerd met als resultaat ruim 70% lager dan de toegestane norm en daarmee als veilig bestempeld voor personeel en leerlingen.

Eind 2019 zijn binnen Kindante scholen ruim 4700 tablets in gebruik en beschikt dus ruim 50% van alle leerlingen over een ‘personal device’. Scholen worden ondersteund door de eigen ICT’ers bij implementatie en doorontwikkeling. Omdat extra ondersteuning en monitoring nodig bleek, is in schooljaar 2018-2019 gestart met de inzet van extra formatieruimte voor de periodieke en cyclische begeleiding op school- en groepsniveau door één van

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

de ICT- coördinatoren, onder supervisie van domein Onderwijs en ICT. Mede hierdoor wordt onderwijsinhoudelijk de kwaliteit van de inzet van deze hulpmiddelen verhoogd.

Ad 5 Het bestuur stimuleert het anders organiseren van het onderwijs

Scholen kiezen bij het anders organiseren voor verschillende verschijningsvormen, die nog niet uitgekristalliseerd zijn en verdere uitwerking behoeven. Knelpunten zijn de inzet van verschillende professionals voor verschillende onderwijstaken (instructie, verwerking, begeleiding, gesprek), het organiseren van een gezamenlijk onderwijsaanbod en lesontwerp, doorlopende leerlijnen, afstemming m.b.t. zorgleerlingen en herontwerp van het zorgsysteem. Dit zijn dan ook bij uitstek de accenten voor de komende beleidsperiode.

Onderwijsresultaten

Bij de eindopbrengsten is in het schooljaar 2018-19 de volgende onderverdeling gemaakt:

- Boven bovengrens (52%): 17 scholen die een standaardscore behalen boven de gestelde bovengrens van inspectie;
- Gemiddeld (36%): 5 scholen die een score behalen onder de bovengrens en boven het landelijk gemiddelde resp. 7 scholen die onder het landelijk gemiddelde scoren en boven de ondergrens;
- Onder ondergrens (12%): 4 scholen die onder de ondergrens scoren.

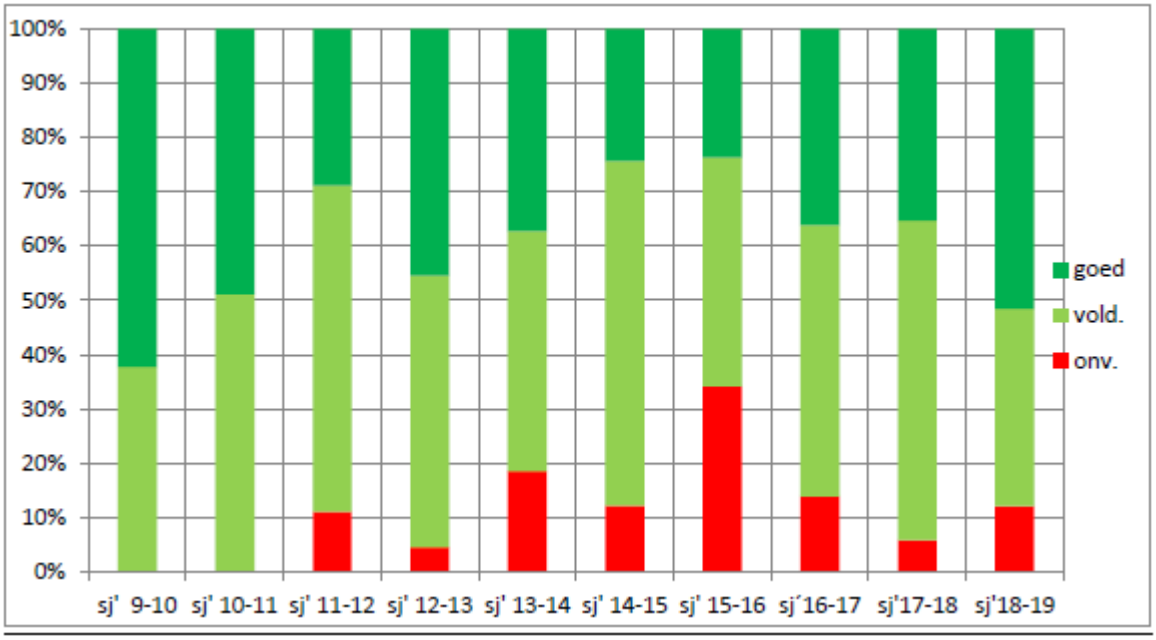

Internationalisering

- Is er beleid op het thema internationalisering?
  - ☒ Ja
  - ☐ Nee
- Zo ja, wat is het beleid?

De activiteiten van Kindante in het kader van buurtaalontwikkeling hebben momenteel betrekking op de uitwisseling in de Duitse taal. Een zevental scholen heeft deelgenomen aan de opleiding voor leerkracht Duits in het primair onderwijs. Ook worden tussen Nederlandse en Duitse scholen uitwisselingsprogramma's georganiseerd in het kader van taal, cultuur en techniek.

Kindante participeert met enkele collega-schoolbesturen in overleggroepen die o.a. de ontwikkeling van buurtaalonderwijs stimuleren en de subsidieaanvragen rondom Euregionaal Onderwijs in de provincie Limburg beoordelen.

Inspectie

- Is er tijdens het verslagjaar een inspectiebezoek geweest?

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

☐ Ja
☒ Nee

- Zo ja, wat waren de belangrijkste bevindingen?

Visitatie

- Heeft er tijdens het verslagjaar een bestuurlijke visitatie plaatsgevonden?
  ☒ Ja
  ☐ Nee
- Zo ja, wat waren de belangrijkste bevindingen?

Eind 2019 heeft een bestuurlijke visitatie plaatsgevonden, georganiseerd door de PO-raad. De belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de visitatiecommissie waren:

- Conclusie: kenmerken van de verhoudingen tussen de verschillende geledingen binnen Kindante zijn collegialiteit, samenwerking en openheid;
- Conclusie: kenmerken van sturing en governance door CvB zijn proactief, visie, lef, ondernemend, bevlogen, geïnteresseerd en verbindend;
- Conclusie: samenwerking tussen schooldirecteuren is respectvol en stimulerend;
- Aanbeveling: meer expliciteren van de speerpunten van het strategisch beleid.
- Aanbeveling: gerichter sturen van scholen op concretisering en uitvoering van deze speerpunten (in schooljaarplan);
- Aanbeveling: versterken van de interne tegenspraak en de dynamiek van de organisatie;
- Aanbeveling: vergroten van rolzuiverheid bij directeuren en medewerkers van het BURO;
- Aanbeveling; investeer in professionalisering van directeuren.

Passend Onderwijs

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moet op grond van de Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6 nadere verantwoording plaatsvinden.

- Aan welke doelen in het kader van passend onderwijs heeft het bestuur middelen vanuit de lumpsum uitgegeven?

Doelen Passend Onderwijs	Resultaten
1. Het bestuur ondersteunt en monitort de scholen bij het realiseren van een hoog niveau van basisondersteuning en de specifieke ondersteuning, conform afspraken binnen de samenwerkingsverbanden.	deels behaald
2. Het bestuur draagt zorg voor een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.	deels behaald

- Aan welke doelen in het kader van passend onderwijs heeft het bestuur de middelen vanuit het samenwerkingsverband uitgegeven?
  Om bovenstaande doelen te bereiken zijn de middelen vanuit de samenwerkingsverband als volgt ingezet:
  - Zorgbudget direct naar de scholen/clusters t.b.v. extra handen in de klas, individueel werken met leerlingen met speciale onderwijsbehoeften, inzet specialisten
  - Procesbegeleiding, monitoring Kindante Vroegsignalering, onderwijsproces, schoolklimaat en schoolondersteuningsprofiel (SOP)
  - Inrichting van onderwijsloket KindanteKwadrant, inzet AB S(B)O en regulier
  - Kindante Vroegsignalering
  - Kindante IB- opleiding
  - Nascholing NT2
  - Preventieve Dyslexiezorg (PD)
  - Leernetwerk IB'ers en AB'ers met de onderwerpen o.a. Onderwijs en Zorg

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

- Kindante Kenniskringen

- Hoe is het bestuur, in samenwerking met uw stakeholders, tot de genoemde doelen gekomen?
  Ad 1. Het bestuur ondersteunt en monitort de scholen bij het realiseren van een hoog niveau van basisondersteuning en de specifieke ondersteuning, conform afspraken binnen de samenwerkingsverbanden.

  De ankerpunten staan nog onvoldoende met elkaar in verbinding; scholen leggen niet altijd de verbinding tussen de onderwijsbehoeften van de leerlingenpopulatie, de koers van de school, competentiestandaard van medewerkers en de activiteiten die daar uit voortvloeien. In schoolondersteuningsprofielen, de zogenaamde SOP's, lijken scholen zichzelf op onderdelen te overschatten. Alle SOP's zijn in het betreffende verslagjaar samen met domein Onderwijs binnen het BURO doorgelopen en waar nodig bijgesteld.

  Hulpvragen vanuit de scholen zijn niet langer alleen gericht op één casus, scholen zetten de ontvangen adviezen steeds meer in voor de hele school. De hulpvragen worden daarbij complexer. Daarom wordt het aanbod vanuit de backoffice van KindanteKwadrant regelmatig geëvalueerd: past onze expertise (nog) bij de gestelde vragen?

  KindanteKwadrant is het loket dat scholen binnen en buiten Kindante gemakkelijk weten te vinden. Binnen 1 á 2 weken gaat een ondersteuner van KindanteKwadrant op de vragende school aan de slag.

  Het deelnamepercentage (V)S(B)O daalt niet meer en neemt weer toe. Scholen hebben soms te lang gewacht en 'doorgemodderd'. Met de reeds genoemde verdichting en toename van complexiteit van de casussen, zien we regelmatig een toenemende opvoedingsverlegenheid bij ouders. De S(B)O's zijn nadrukkelijk aan de slag met hybride vormen van SO en SBO, waarbij de beweging wordt gemaakt van zwaardere naar lichtere ondersteuning

  Het opschalen naar een volgende ondersteuningsoptie (zorgniveau) is beredeneerd op basis van de vastgestelde ondersteuningsbehoeften. De route is helder. Thuisonderwijs wordt gerealiseerd door medewerkers vanuit KindanteKwadrant bij dreigend thuiszitten of als leerlingen wachten op plaatsing op een andere school of voorziening. Dit neemt toe in omvang en is in toenemende mate een zorg!

  Ad 2. Het bestuur draagt zorg voor een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces.

  Het accent in het verslagjaar ligt o.a. op inhoudelijke samenwerking met kindpartners, het aantal doublures en de uitstroombestendigheid;

  - Er wordt in het voor- en vroegschoolse aanbod nadrukkelijk gezocht naar inhoudelijke samenwerking en afstemming. Dat manifesteert zich in de warme overdracht, maar ook in de afstemming rond het ontwikkelaanbod, observaties van leerlingen, ouderbetrokkenheid en het organiseren van gezamenlijke activiteiten
  - Doublures zijn het gespreksonderwerp op het Kindante IB- netwerk
  - Uitstroombestendigheid in het derde leerjaar VO is nog wisselend (zie Doorstroom VO 83280 Vensters PO en NCO-rapporten). Ook in de gegevens vanuit Venster PO zitten nog verschillende onvolkomenheden, zo zijn gemengde adviezen niet uit het systeem te halen. Wel een zichtbare trend is dat het HAVO- advies het minst bestendig blijkt.

2.2 Personeel & professionalisering

Doelen en resultaten

Doelen Personeel & professionalisering	Resultaten
1. Inrichten opleidings- en ontwikkelprogramma voor onderwijsassistenten	deels behaald
2. Management Development traject voor leidinggevenden	niet behaald
3. Verdiepen kennis en vaardigheden inzet Gynzy-software en iPads m.b.t. gepersonaliseerd leren	proces lopend
4. Delen van kennis en ervaringen en het bevorderen van samenwerking in kenniskringen	proces lopend

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Toelichting

Ad 1 Inrichten opleidings- en ontwikkelprogramma voor onderwijsassistenten

In het kader van het thema *Anders (passend) organiseren van het onderwijs* uit onze strategische agenda, is de inzet van onderwijsassistenten van een belangrijke toegevoegde waarde, zeker met de wetenschap dat het tekort aan leerkrachten de komende jaren alleen maar verder zal gaan oplopen. Centraal staat namelijk de vraag welke bemensing in functies van belang zijn als we het onderwijs anders gaan organiseren. Maar ook, welke andere vaardigheden gaat dit vragen van de onderwijsassistent op pedagogisch en didactisch vlak? Kindante heeft in 2019 een nulmeting verricht onder de huidige populatie van onderwijsassistenten en die vervolgens afgezet tegen het gewenste functieprofiel. Het resultaat dient als basis om in samenwerking met een opleidingsinstituut een opleidings- en ontwikkelprogramma in te richten. Het doel is gedeeltelijk gerealiseerd in 2019, en zal in 2020 worden behaald nadat het programma volledig is gerealiseerd en kan worden aangeboden aan de onderwijsassistenten.

Ad 2 Management Development traject voor leidinggevenden

Het beleidsvoornemen was om in 2019 te starten met doorontwikkeling van leiderschap voor leidinggevenden. Goed werkgeverschap gaat één op één gepaard met goed leiderschap. De complexe veranderingen waar het onderwijs voor staat, en de ambitie die Kindante voor ogen heeft om de opdracht van Passend Onderwijs te doen slagen, vraagt om een sterk tweede echelon van leidinggevers. Van leidinggevenden wordt verwacht dat zij in staat zijn om medewerkers voortdurende te faciliteren in hun ontwikkeling. Dit vraagt naast een onderwijskundige visie ook een visie op personeel. Met name vanuit de relatie naar het op te stellen nieuwe strategisch beleidsplan is besloten om het onderwerp te agenderen voor 2020. Zeker ook omdat voorafgaand aan een dergelijk traject een eenduidig gedragen visie op leiderschap moet worden geformuleerd, waarin helder is benoemd wat van een leidinggevende wordt verwacht. Naar aanleiding hiervan volgt een nulmeting onder alle leidinggevenden om te kijken waar iedereen staat in zijn of haar ontwikkeling. Op basis van de resultaten van de nulmeting wordt vervolgens een individueel en Kindante-breed ontwikkelprogramma geformuleerd. Een Management Development traject voor alle leidinggevers binnen Kindante, gericht op het versterken van visieontwikkeling, onderwijskundige gerichtheid en strategisch handelen zal in samenwerking met een externe partner (opleidingsinstituut) in 2020 worden gestart.

Ad 3 Verdiepen kennis en vaardigheden inzet Gynzy-software en iPads m.b.t. gepersonaliseerd leren

Met de versnelde uitrol op schoolniveau van personal devices zoals iPads met Gynzy software, ontstaat de behoefte voor het verdiepen van kennis en kunde rondom de inzet van de software, interpretatie van data en inzet van diverse apps. Belangrijk hierbij is vooral ook het betrekken van alle IB'ers. In diverse georganiseerde verdiepingssessies voor IB'ers, vaardigheidstrainingen voor leerkrachten, technische scholing voor ICT'ers en een Gynzy-middag voor alle leerkrachten van Kindante, worden ervaring en kennis verbonden aan visie en werkwijze van scholen. Als Gynzy ervaringsdeskundigen, leerkrachten, (reken)specialisten, ICT'ers en IB'ers uit de eigen organisatie het podium kiezen om te delen, dan mogen we spreken van een lerende organisatie! Dit zal de komende jaren voortdurend onze aandacht krijgen, met verschil in accenten op technisch of didactisch vlak.

Ad 4 Delen van kennis en ervaringen en het bevorderen van samenwerking in kenniskringen

Sinds het schooljaar 2014-2015 zijn Kindante Kenniskringen actief. Centraal staat het school-overstijgend leren van en met elkaar. Aanvankelijk had een expert een initiërende en aansturende rol, inmiddels wordt samen gewerkt aan een regierol voor alle deelnemers. Iedereen heeft immers iets in te brengen, te delen, te ontwikkelen of te verdiepen.

Binnen Kindante zijn de volgende kenniskringen actief:

- Startende leerkrachten
- Samen bouwen aan een Kindcentrum
- Sociale Veiligheid
- Focus op je groep

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

- De gedragsspecialist in actie
- Het Jonge Kind
- Coöperatieve leerstrategieën
- Nederlands aan anderstaligen (NT2) ná het taalbad
- Leesinspiratie
- (Hoog)begaafdheid
- Rekenen (delen = vermenigvuldigen)
- ICT

Ontwikkelingen

Vitale medewerkers staan aan de basis van goed werkgeverschap. Het uitgangspunt bij Kindante is om *verantwoordelijkheid nemen en verantwoording afleggen* zo laag mogelijk in de organisatie te leggen, met als basis vertrouwen en bewustwording van autonomie en regie. Iedere medewerker is hierbij mede verantwoordelijk voor zijn eigen ontwikkeling, maximaal gebruik makend van en ondersteund worden door geautomatiseerde hulpmiddelen. Iedere medewerker onderschrijft de visie op onderwijs en het gedrag dat hierbij past en tot uiting komt in het DNA van Kindante (goed werknemerschap).
Vitale medewerkers werken graag werken bij Kindante. In een steeds krapper wordende arbeidsmarkt betekent dit investeren in welbevinden van medewerkers. Door het binden en boeien van medewerkers kunnen we medewerkers blijven ontwikkelen en behouden. Een goed ingericht werving & selectieproces en een passende gesprekkencyclus, afgestemd op de huidige tijd, helpt hier enorm bij.
Om medewerkers nog beter in staat te stellen duurzaam inzetbaar te zijn, gaan we op zoek naar het vergroten van de mogelijkheden van medewerkers voor het maken van eigen keuzes. Dit doen we door het afstemmen van secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden op de behoeften van medewerkers. Daarnaast zal er een digitaal platform worden ingericht waarin medewerkers gefaciliteerd worden met betrekking tot loopbaanvraagstukken, eenvoudig coaching kunnen vragen, maar waar ook kennis gedeeld kan worden.

Uitkeringen na ontslag

- Wat zijn in het verslagjaar de kosten voor uitkeringen na ontslag?

Omschrijving	Bedrag 2019
Ontslagvergoedingen (ABP Keuzepensioen, wederzijds goedvinden, op eigen verzoek, maatwerkoplossing)	€ 92.778
Kosten voortvloeiend uit vaststellingsovereenkomsten	€ 8.593
Inhouding DUO n.a.v. vergoedingsverzoeken Participatie Fonds	€ 56.968
Transitievergoedingen ziek uit dienst (*)	€ 508.835
TOTAAL 2019	€ 667.174

(*) Deze transitievergoedingen worden per april 2020 bij het UWV gedeclareerd.

- Welke maatregelen worden genomen om werkloosheidskosten in de toekomst te voorkomen?

Om werkloosheidskosten in de toekomst te voorkomen is het beleid binnen Kindante gericht op het aanleggen en onderhouden van een goed en volledig personeelsdossier. Voor leidinggevenden betekent dit het juiste gesprek op het juiste moment voeren en relevante zaken goed vastleggen. Hierbij kan vanuit HR geadviseerd en ondersteund worden. Daarnaast wil Kindante, ondanks het ontstane lerarentekort, op een deugdelijke en positief kritische manier nieuwe medewerkers blijven selecteren, waarbij kwaliteit voorop staat.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Ziekteverzuim

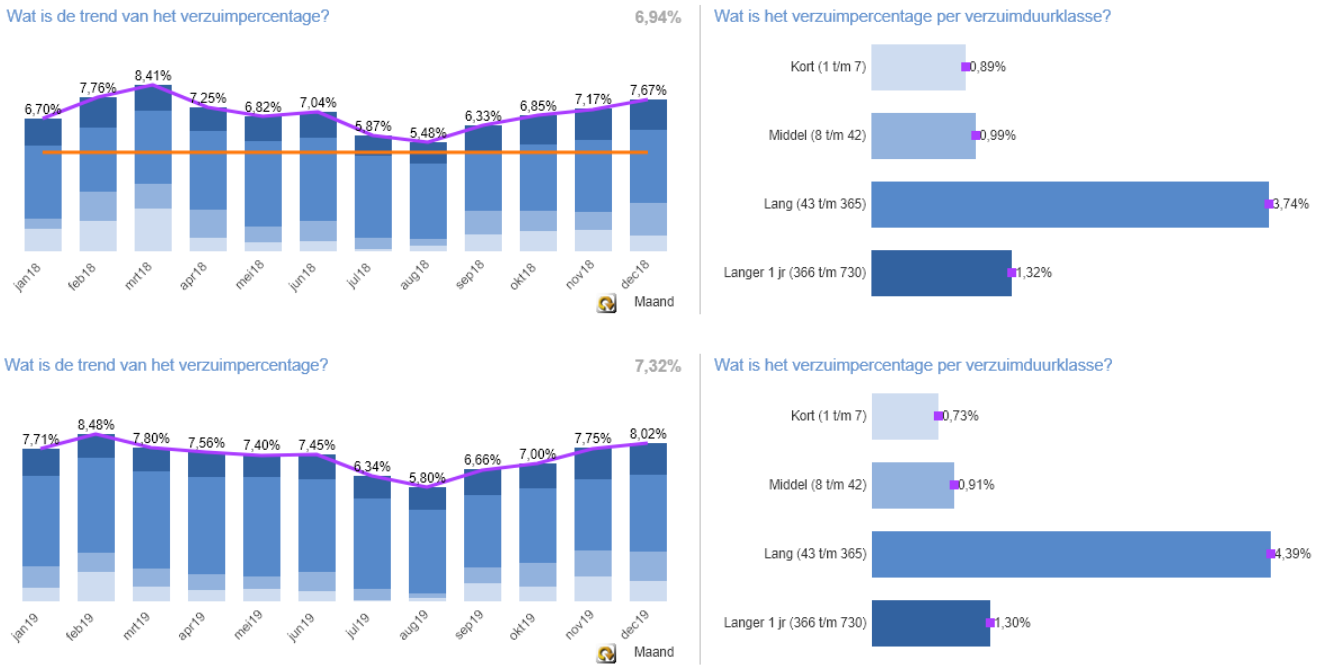

Het verzuimpercentage in 2019 bedroeg 7,32% (t.o. 6,94% in 2018). De stijging is vooral zichtbaar in de categorie “langdurig verzuim”. Hiervoor zijn meerdere oorzaken aan te wijzen: o.a. verhoging AOW gerechtigde leeftijd, toename van complexe problematiek, wachtlijsten waardoor behandeling pas laat op gang komt en dus ook herstel, maar ook passend onderwijs en anders organiseren dat andere competenties van medewerkers vraagt. Er moet in de verzuimaanpak nog meer een verschuiving gaan plaatsvinden van curatief naar meer preventief. Daarnaast kan voor de “oplossing” van een probleem of een situatie ook vaker naar alternatieven worden gekeken i.p.v. iemand ziek te melden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zorgverlof. Sommige leidinggevenden vinden het lastig om naar een medewerker te benoemen waar de schoen echt wringt. Hierdoor kunnen zaken blijven liggen met uiteindelijk verzuim tot gevolg. Er is nog te weinig bewustwording dat de wijze waarop de leidinggevende zijn rol vervult, van essentieel belang is voor het welbevinden van de medewerker. Aan veel omstandigheden (verhogen AOW gerechtigde leeftijd, wachtlijsten in de zorg etc.) kunnen we niets veranderen. De aansturing en begeleiding van medewerkers echter heeft een leidinggevende zelf in de hand.

Aanpak werkdruk

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moet op grond van de Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6 nadere verantwoording plaatsvinden.

- Welk proces is gevolgd om te komen tot een beslissing over de besteding van de werkdrukmiddelen?

Vanaf schooljaar 2018-2019 zijn door het Ministerie OC&W financiële middelen (bedrag per leerling) met vooraf gedefinieerde spelregels beschikbaar gesteld, de zogenaamde werkdrukgelden. Deze gelden worden niet aan de besturen toegekend, maar rechtstreeks aan de scholen. De schoolteams zijn aan zet en gaan in gesprek over knelpunten en mogelijke oplossingen. Op basis hiervan maakt de schoolleider een bestedingsplan met bestedingsdoelen voor het verlagen van de werkdruk, waarbij de PMR instemmingsrecht heeft. Alle Kindante scholen zijn vooraf ondersteund met een leidraad om het gesprek op schoolniveau te voeren en het bestedingsplan uniform gestalte te geven.

Kindante blijft het een vreemde gedachtegang van het Ministerie OC&W vinden om deze middelen als een bedrag per leerling op schoolniveau toe te kennen. Zo suggereert de grondslag van een bedrag per leerling, dat de werkdruk afhankelijk is van het aantal leerlingen, waarbij volledig voorbij wordt gegaan aan omvang van de school, type school, type leerling populatie, etc. In de bekostiging 2020-2021 is gelukkig een aanpassing gedaan in het type school, maar de andere kenmerken worden hierin niet gecorrigeerd. Bovendien wordt het schoolbestuur (als overkoepelende rechtspersoon) op deze wijze buitenspel gezet, en kunnen op schoolniveau structureel personele,

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

en materiële verplichtingen worden aangegaan, die tegenstrijdig kunnen zijn met kaders en verplichtingen op bestuursniveau, waarover het schoolbestuur zich vervolgens dient te verantwoorden.

- Waar zijn de werkdrukmiddelen voor ingezet?

Scholen hebben in overgrote meerderheid gekozen voor extra handjes (hetzij in de klas, hetzij via specialismen voor bewegings- of muziekonderwijs) en digitale hulpmiddelen voor leerlingen. Enkele scholen hebben de werkomgeving aangepakt. Een klein aantal scholen heeft bewust ervoor gekozen de middelen te reserveren.

- Zijn er ook niet-financiële maatregelen genomen om werkdruk te verminderen? En zo ja, welke maatregelen zijn dit?

Er zijn geen niet-financiële maatregelen genomen om de werkdruk te verminderen.

Strategisch personeelsbeleid

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moet op grond van de Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6 nadere verantwoording plaatsvinden.

- Hoe is het personeelsbeleid afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan?

Het personeelsbeleid heeft een strategische agenda welke direct is afgeleid van de strategische koers van Kindante en de doelstellingen die scholen hebben geformuleerd in hun schoolplan. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van scholen en de diverse stakeholders die hierbij een cruciale rol spelen. Thema's zoals binden en boeien van medewerkers, vitale medewerkers, leiderschap zijn direct afgeleid van de strategische koers waarin voor Kindante de onderwijskundige thema's zijn genoemd. Een concreet voorbeeld is: anders organiseren. Welke activiteiten vinden er plaats in een groep/unit tussen 8.00 en 16.00 uur en welke personele kwaliteiten en bezetting passen hierbij. Wat is dan nodig voor de (verdere) ontwikkeling van medewerkers? En welk type leidinggevende past hierbij?

- Hoe wordt het personeelsbeleid geïmplementeerd, gemonitord en geëvalueerd?

Er wordt vooral vanuit de scholen opgehaald wat de behoefte is om tot een gewenst resultaat van het schoolplan te komen en om trends op P gebied te formuleren. Instrumenten die hiervoor gebruikt worden zijn: informatie uit de vlootschouw van medewerkers door de leidinggevenden, de RI&E, de formatie- en begrotingsgesprekken, de gesprekkencyclus en de visitaties. Maar ook al in beperkte mate met behulp van managementinformatie uit het personeelsinformatiesysteem (AFAS). Door op één vindplaats alle relevante personeelsinformatie te halen en door het werken met geautomatiseerde werkstromen worden gegevens uniek opgeslagen en processen eenduidig doorlopen. De verantwoording over gemaakte afspraken ligt bij de leidinggevende en de plannen van aanpak/resultaten worden gemonitord en binnen vergaderstructuren regelmatig geëvalueerd.

- Hoe is de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders ingericht?

Binnen Kindante is een werkgroep P ingesteld waarin van ieder cluster een vertegenwoordiger deelneemt. De werkgroep P volgt de strategische P agenda. Hierbij wordt informatie uit de clusters opgehaald en vindt er ook een doorvertaling plaats vanuit de werkgroep terug naar de clusters. Verder is er aan ieder cluster een P adviseur verbonden waarbij met name op individueel en schoolniveau zaken worden opgepakt. Vanuit de leidinggevende vindt de vertaling naar de leerkracht plaats. Tijdens het strategisch beraad komen zaken weer allemaal bij elkaar.

2.3 Huisvesting & Bedrijfsvoering (Facilitair)

Doelen en resultaten

De speerpunten van Kindante zijn nauw met elkaar verweven. Bij *het (door)ontwikkelen van scholen naar (integrale) kindcentra* spelen school en kindpartners een cruciale rol; dit betekent het *anders en vooral samen organiseren* van het aanbod van onderwijs en opvang vanuit een gedeelde visie. Dit vraagt van alle medewerkers professioneel handelen in een *professionele cultuur*, vanuit onze kernwaarden; mensgericht, transparant, toegewijd en gericht op (persoonlijke) groei. De kernwaarden van het DNA van Kindante.

Uiteraard raakt dit ook de wijze van inzet van het beschikbare vastgoed, zowel kwantitatief als kwalitatief inclusief essentiële daarbij horende randvoorwaarden in het beheer.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Om het primaire proces goed te ondersteunen bij de gewenste transitie is een professionele bedrijfsvoering eveneens een absolute voorwaarde. Een belangrijk onderdeel hiervan is de inzet van digitale hulpmiddelen. In het afgelopen decennium heeft de inzet van ICT zich ontwikkeld van de pijlers infrastructuur, hard- en software naar de inzet van devices, apps, platforms en bergen aan data die het primaire proces en de bedrijfsvoering ondersteunen. De mens in het algemeen en concreet kinderen en medewerkers van Kindante scholen, staan centraal in het veilig gebruik van al deze voorzieningen en toepassingen.

Doelen Huisvesting & Bedrijfsvoering (Facilitair)	**Resultaten**
1. Actualiseren integrale huisvestingsplannen (IHP's) scholen en onderhoud vastgoed m.b.t. verduurzaming	proces lopend
2. Contractbeheer en –management / Aanbestedingen cf. aanbestedingskalender	proces lopend
3. Stroomlijnen uitgangspunten schoolveiligheid en ARBO	Behaald
4. Implementeren wetgeving InformatieBeveiliging en Privacy (IBP)	Behaald
5. Versterken bedrijfsvoering door optimaliseren automatiseringssystemen (ERP)	proces lopend

Toelichting

Ad 1 Actualiseren integrale huisvestingsplannen (IHP's) scholen

In 2019 zijn door de overheid de contouren geschetst voor de totstandkoming van IHP's, te realiseren in samenwerking tussen schoolbesturen PO/VO en gemeenten. Met als doel om voor een (voortschrijdende) periode van 16 jaar inzicht te geven in de gewenste vastgoedinvesteringen voor onderwijshuisvesting in het (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs. De op te stellen plannen moeten daarbij integraal van opzet zijn; rekening houdende met vernieuwende functionaliteit (anders vormgeven primaire proces), integratie van onderwijs en opvang, effectieve spreiding van voorzieningen, verduurzaming (conform wettelijke criteria) en waar mogelijk renovatie in plaats van nieuwbouw. Met inachtneming van bovenstaande uitgangspunten en het feit dat deze kaders voor het IHP nog niet zijn vastgelegd middels wetgeving, hebben drie (Echt-Susteren, Sittard-Geleen en Beekdaelen) van de vijf gemeenten waar Kindante scholen heeft gevestigd, deze complexe opdracht opgepakt en is met alle betrokken schoolbesturen een start gemaakt om met behulp van externe facilitaire expertise, het IHP concreet inhoud te geven. De concretisering hiervan eind 2019 verkeert in verschillende stadia van overleg en besluitvorming. Gezien de complexiteit van afwegingen en verschillen in verantwoordelijkheden én het mogelijk heroverwegen van bestaande gemeentelijke verordeningen, zijn we tevreden over de gemaakte vorderingen tot nu toe in deze gemeenten. De overige gemeenten (Beek en Stein) hebben nog geen initiatieven genomen ondanks aandringen vanuit Kindante. Kindante speelt een actieve en mede-initiërende rol bij de totstandkoming van de IHP's en blijft met de eind 2019 nog afwachtende gemeenten op indringende wijze in gesprek. Het uiteindelijk gestelde doel om te komen tot een met gemeenten afgestemd investeringsprogramma, vergt nog veel overleg en zal nog zeker doorlopen in het hele kalenderjaar 2020.

Ter voorbereiding en als input voor de op te stellen IHP's, zijn alle schoolgebouwen nader beschouwd vanuit de invalshoek van de Wet Milieubeheer. Dit heeft geresulteerd in een rangorde om schoolgebouwen van Kindante in tijdsvolgorde te gaan aanpakken. Bepalend daarvoor is het energieverbruik, de uit wettelijk oogpunt inmiddels per 01-07-2019 informatieplichtige gebouwen, de nu bekende periode van verwacht gebruik van een gebouw als onderwijsvoorziening en tenslotte eventuele andere besparingsmogelijkheden. Daarnaast zijn twee andere aspecten bepalend voor een rangorde in de aanpak van verduurzaming: de functionaliteit van een gebouw en de ervaren kwaliteit van het binnenklimaat c.q. het ervaren comfort. Dat alles vanuit de vastgelegde Kindante-criteria voor het perspectief van locaties: inzet voor korte, middellange of lange termijn, zoals vastgelegd in het geactualiseerde beleid "Perspectief Kindcentra Kindante" (maart 2019). In de meerjarenonderhoudsplannen worden sinds het najaar van 2019 de gevolgen meegenomen die voortkomen uit de in ontwikkeling zijnde IHP's en de opgestelde

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

rangorde/criteria van gebouwen. Tevens wordt nu ook de verbinding gelegd tussen onderhoud van gebouwen en het anders organiseren van ons onderwijsaanbod in samenwerking met kindpartners. Om uiteindelijk een onderhoudsprogramma te volgen in lijn met de geschetste ontwikkelingen, is het resultaat van het overleg tussen schoolbesturen en gemeenten cruciaal bepalend; dit zal ook in 2020 derhalve hoog op de bestuurlijke agenda staan.

Ad 2 Contractbeheer en –management / Aanbestedingen cf. aanbestedingskalender

De ontwikkeling van een Kindante inkoopbeleid heeft o.a. geleid tot de inzet van externe deskundigheid ter ondersteuning van inkoop en aanbestedingstrajecten. In 2019 is duidelijk geworden dat daaruit volgend ook contractbeheer en contractmanagement om een verdere doorontwikkeling vragen. Naast het professionaliseren van 'key-players' in de organisatie op het gebied van contractbeheer en –management, is ook binnen de werkgroep Financiën & Facilities de aanbestedingskalender en deelname in aanbestedingsteams vorm gegeven. Enerzijds om betrokkenheid te vergroten, anderzijds om bewustwording en urgentiebesef te creëren. Voor een overzicht van de aanbestedingen in 2019 wordt verwezen naar paragraaf B6 "niet uit de balans blijkende verplichtingen" in de bijgevoegde jaarrekening.

Dit alles zal in 2020 verder opgepakt worden, waarbij centraal zal staan;

a) Het borgen van de gewenste kwaliteit in de cyclus aanbesteding, inkoop, contractbeheer&-management;
b) Het optimaliseren van centrale versus decentrale inkoop (collectief / individueel)
c) Het organiseren hiervan door interne en/of externe professionals (in- of outsourcing);
d) Eventueel in samenwerking met collega schoolbesturen (shared service center) in een waar mogelijk gezamenlijke aanbestedingskalender

Ad 3 Stroomlijnen uitgangspunten schoolveiligheid en ARBO

Kindante hecht groot belang aan het welzijn van medewerkers en leerlingen door een veilig schoolklimaat. Dit vraagt om een eenduidig beleid met betrekking tot schoolveiligheid en ARBO. Om een einde te maken aan de grote diversiteit in richtlijnen, protocollen en onduidelijkheid wat centraal en decentraal geregeld wordt, heeft in 2019 een inventarisatie plaatsgevonden van de verantwoordelijkheden en daaruit voortkomende taken t.a.v. schoolveiligheid en Arbo. Dit heeft geleid tot een plan van aanpak. In 2019 is het algemeen kader opgezet, waardoor scholen zich meer kunnen richten op een beperkt aantal onderdelen op het vlak van Arbo en Schoolveiligheid die rechtstreeks te maken hebben met locatie-specifieke onderdelen. De centrale, uniforme aanpak op stichtingsniveau is voorjaar 2020 gereed voor operationeel gebruik. De implementatie voor gebruik door de scholen zal operationeel zijn per 01-08-2020.

Ad 4 Implementeren wetgeving InformatieBeveiliging en Privacy (IBP)

Kindante werkt volgens het toetsingskader voor informatiebeveiliging ISO 27001, waarbij het volwassenheidsniveau wordt vastgesteld in niveaus:

Niveau	Omschrijving
1	Processen zijn ad hoc georganiseerd en erg afhankelijk van bepaalde personen. *Ad hoc.*
2	Herhaalbaar maar intuïtief. Er wordt op een vaste manier gewerkt. *Beleid is gemaakt en goedgekeurd en bij een kleine groep bekend (opzet en bestaan).*
3	Gedefinieerd proces. De processen zijn gedocumenteerd en bekend bij betrokkenen. *Beleid is bij alle betrokken medewerkers, relaties en externen bekend (werking).*
4	Beheerd en meetbaar. De processen worden beheerd, zitten in een verbetercyclus en zijn meetbaar (PDCA). *IBP is onderdeel geworden van de PDCA cyclus.*
5	Geoptimaliseerd. Er wordt als vanzelfsprekend verbeterd en volgens best practice gewerkt. *IBP is toekomstbestendig, effectief en efficiënt.*

Kindante is er in geslaagd om in 2019 in volwassenheidsniveau te groeien van niveau 1,5 (in 2018) naar 2,7, vastgesteld eind 2019. Uiteindelijk streeft Kindante ernaar om op beveiligingsniveau 3 te consolideren. Het privacy-

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

team, bestaande uit twee ICT medewerkers van het BURO en een externe Functionaris Gegevensbescherming sturen de processen aan, waarbij naast diverse technische maatregelen, procedures en protocollen voortdurend wordt gewerkt aan bewustzijnsvergroting bij alle betrokkenen.

Voor 2020 staat een nieuwe omgeving op stapel om ICT-toepassingen inclusief Office 365 te gaan ontsluiten. Het beleid is om zowel voor deze omgeving als voor ons leerlingvolgsysteem (Esis) multifactor-authenticatie toe te passen voor een AVG-bestendige toegang.

Ad 5. Versterken bedrijfsvoering door optimaliseren gebruik ERP systeem

Bij het strategisch speerpunt *doorontwikkelen professionele cultuur* past de inzet van ICT hulpmiddelen om personeel te faciliteren meer en meer eigen verantwoordelijkheid te nemen. In 2019 zijn een groot aantal 'personeel'- gerelateerde werkprocessen in kaart gebracht (AO/IC) en grotendeels geautomatiseerd via werkstromen en AFAS-Insite. Via het 'train-the-trainer'-principe zijn trainingen georganiseerd om uiteindelijk alle medewerkers mee te nemen in de nieuwe omgeving. Personeelsdossiers zijn nu digitaal, medewerkers kunnen via AFAS-Insite hun eigen gegevens inzien, hebben de beschikking over een uitgebreide vereenvoudigde digitale cao en kunnen zelfstandig een aantal personeel gerelateerde processen starten.

Ontwikkelingen
Voor de komende beleidsperiode staat het thema 'verduurzaming' centraal als uitgangspunt voor het beleid ten aanzien van huisvesting en bedrijfsvoering/facilities. Verduurzamen is iets voor een lange duur levensbestendig maken, dan wel houden. Dat doen we in het onderwijs dagelijks; we geven in ons primair proces telkens aan kinderen kennis en kunde mee om voor nu en later burgers van de 21e eeuw te kunnen zijn. Om dit mogelijk te maken kijken we naar de omgeving en omstandigheden waarin we dit proces vorm kunnen geven.

Scholen zijn inmiddels al volop aan de slag met 'anders organiseren' van onderwijs, opvang en organisatie. De concretisering hiervan wordt meer en meer zichtbaar en vraagt om noodzakelijke investeringen in personeel (kwalitatief en kwantitatief), digitale hulpmiddelen en gebouwen, ondersteund door een professionele bedrijfsvoering. Ook externe regelgeving (o.a. Wet Milieubeheer) en criteria als de "Beng"-norm (*bijna energie neutraal gebouw)*, gasvrije scholen, "frisse" en "asbestvrije" scholen, zullen leiden tot aanpassingen in schoolgebouwen. Uiteraard moeten gebouwaanpassingen, hetzij vanuit onderwijskundig of organisatorisch ('anders organiseren') perspectief, hetzij vanuit een wettelijk opgelegd kader, waar mogelijk zo efficiënt mogelijk worden gecombineerd. En dit alles vanuit een eenduidig afgebakend kader van verantwoordelijkheden en financiering. Dat is de majeure opdracht waar Kindante in samenwerking met belangrijke partijen zoals de gemeenten voor staat.

Daarnaast blijft Kindante investeren in het verder verbeteren van de bedrijfsvoering door het optimaliseren van gebruik van ons ERP-systeem AFAS. Dit is rand voorwaardelijk om medewerkers méér eigen regisseur te laten zijn voor hun ontwikkeling.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen
De hierboven gestelde doelen van Kindante zijn kernthema's die mede invulling moeten geven aan duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit wordt zichtbaar in onze opvatting over verduurzaming van gebouwen, welzijn en welbevinden van onze medewerkers, aandacht voor milieu en afvalverwijdering (en educatie op scholen, tot praktijk natuuronderwijs via schooltuinen), maar ook in de wijze waarop we met leveranciers duurzame relaties willen opbouwen en onderhouden.

2.4 Financieel beleid

- **Doelen en resultaten**

Doelen Financieel beleid	**Resultaten**
1. Actieve beleggingsportefeuille gericht op vermogensbehoud (zie hieronder bij paragraaf Treasury) op langere termijn	behaald

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

2. Sturing 'nullijn' exploitatieresultaat over meerdere jaren, passend bij het voortschrijdende meerjaren(begroting) perspectief (zie Hoofdstuk 3 Verantwoording Financiën)	behaald

Ontwikkelingen

- Wat zijn de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen op het gebied van financieel beleid die van invloed zijn geweest op het beleid? NB Risico's en risicobeheersing komen in 2.5 aan bod.

De belangrijkste toekomstige ontwikkelingen zijn benoemd in de kadernota, die jaarlijks als opmaat voor de begrotingsronde wordt opgesteld;

a. Nieuwe cao en rijksbekostiging

De nieuwe cao is uiteindelijk niet meer in 2019 vastgesteld. De bekostiging van de potentiële loonstijging is echter vooruitlopend op de vast te stellen cao als voorschot in 2019 uitgekeerd. Dit leidt tot het positieve exploitatieresultaat in 2019 en navenant ook tot een negatief resultaat in 2020, wanneer dit ontvangen voorschot zal worden uitgekeerd. Verder leidt de nieuwe cao tot een herijking van het functiegebouw, wat financieel in de toekomst zou kunnen leiden tot hogere salarislasten vanwege de mogelijk veranderende inschaling. Het functiehuis van Kindante zal in 2020 worden geëvalueerd t.o.v. de voorbeeld functiebeschrijvingen in de nieuwe cao.

Ultimo 2019 is met betrekking tot het ontvangen voorschot in de bekostiging een bestemmingsreserve eenmalige uitkering 2020 gevormd.

b. Verduurzaming

Scholen zijn inmiddels al volop aan de slag met 'anders organiseren'. De concretisering hiervan wordt meer en meer zichtbaar en vraagt om noodzakelijke duurzame investeringen in personeel (kwalitatief en kwantitatief), (digitale) hulpmiddelen en gebouwen. Ook wet- en regelgeving (o.a. Wet Milieubeheer) zal leiden tot investeringen, veelal gekoppeld aan energiebesparende maatregelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan energiebesparende verlichting, verwarming, ventilatie, isolatie, e.d. Uiteraard moeten gebouwaanpassingen, hetzij vanuit onderwijskundig of organisatorisch ('anders organiseren') perspectief, hetzij vanuit een wettelijk opgelegd kader, waar mogelijk zo efficiënt mogelijk worden gecombineerd. Daarom zijn schoolbesturen w.o. Kindante met gemeenten in overleg hoe hun gedeelde visie op het scholenlandschap van de toekomst er uit gaat zien. De bouwstenen hiervoor zijn inmiddels grotendeels opgehaald en zullen per gemeente gaan leiden tot een Integraal Huisvesting Plan (IHP) met bijbehorende impact op het financieel beleid binnen Kindante.

Kindante wil daarnaast vooral (duurzaam) investeren in haar medewerkers. Om kwalitatief goed onderwijs te kunnen bieden vragen we een hoge kwaliteit van medewerkers. Dit betreft niet alleen nieuwe medewerkers, maar zeker ook de medewerkers die nu al elke dag voor Kindante samen werken om goed onderwijs vorm te geven. Vitaliteit, binden en boeien en leiderschap van medewerkers zal de komende planperiode een prominente plaats krijgen in de aanwending van de beschikbare middelen.

Ultimo 2019 is in dit kader een bestemmingsreserve verduurzaming gevormd.

c. Werkdrukakkoord

De werkdrukakkoord middelen hebben de vraag naar personeel verder omhoog gestuwd, daar waar het aanbod nauwelijks groeit, sterker nog, verder opdroogt. Ondanks deze beperkende inzetmogelijkheden, heeft vooral de positieve recente berichtgeving ertoe geleid dat de geplande extra middelen versneld beschikbaar komen voor scholen. Scholen van Kindante maken hierbij vooral keuzes voor extra extern personeel in de vorm van inhuur van bewegings- en/of muziekonderwijs, dan wel aanschaf van digitale hulpmiddelen om gepersonaliseerd leren verder vorm te geven. Het werkdrukakkoord wordt daarmee ook een belangrijk onderdeel van de integrale begroting van scholen.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Treasury

Het treasurystatuut omvat in hoofdlijnen:

- Treasury beleid en doelstellingen;
- Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in relatie tot de treasuryfunctie;
- Inzet vermogen en financieringsinstrumenten en randvoorwaarden;
- Plannen, beheren en beleggen van middelen.

Als onderdeel van het treasurystatuut is een beleggingsreglement opgesteld waarin de doelstellingen voor het beleggen zijn geformuleerd en de randvoorwaarden waaronder deze doelstellingen gerealiseerd kunnen worden. De beleggingsportefeuille is ondergebracht bij de Rabobank Westelijke Mijnstreek. De Rabobank heeft zich gecommitteerd aan de door het Ministerie OC&W opgestelde regeling beleggen, lenen en derivaten OCW (hierna: beleggen en belenen) en het door Kindante opgestelde treasurystatuut en beleggingsreglement. De beleggingsportefeuille heeft als doelrisicoprofiel 'defensief'.

Het beleid voor 2019 ten aanzien van de portefeuille conform het treasurystatuut: "…een actieve portefeuille, risicoprofiel 'defensief', gericht op vermogensbehoud zijnde een optimum tussen rendement en beurswaarde…".

Fonds	Rente%	Rating	boekwaarde = beurswaarde 31-12-2018	marktwaarde = beurswaarde 31-12-2019	verkocht in 2019
Financiële vaste activa					
Portefeuille 33288135					
ABN AMRO 2016-2022	0,625%	AA	€ 202.178	€ 204.042	
Aegon 2017/2024	0,375%	AAA	€ 198.928	€ 204.266	
Agence Francaise 2014-2024	1,375%	AA	€ 105.851	€ 107.413	
Belgium 2012-2022	4,250%		€ 175.603		€ 172.525
BNG MTN 2010-2020	3,750%	AAA	€ 156.518	€ 155.601	
BNP Paribas 2014/2024	2,375%	A	€ 108.574	€ 111.385	
Dexia CLF 2014/2021	2,000%	AA	€ 104.559	€ 104.409	
Duitsland 2010-2021	2,500%	AAA	€ 159.625	€ 158.643	
Duitsland 2011-2022	2,000%	AAA	€ 161.656	€ 161.008	
Duitsland 2017-2027	0,250%	AAA	€ 101.588	€ 104.628	
EFSF 2012-2019	2,625%		€ 151.560		€ 150.000
EFSF MTN 2012-2022	2,250%	AA	€ 163.595	€ 161.826	
Europian Union 2010-2019	3,375%		€ 152.045		€ 150.000
Frankrijk 2013-2024	2,250%	AA	€ 168.029	€ 169.862	
Luxembourg 2010-2020	3,375%	AAA	€ 158.186	€ 155.345	
Luxembourg 2013-2023	2,125%	AAA	€ 166.043	€ 165.573	
NWB Var. L rente	0,136%	AAA	€ 152.520	€ 150.875	
Nederland 2013-2023	1,750%	AAA	€ 163.986	€ 163.477	
Nederland 2017-2027	0,750%	AAA	€ 103.971	€ 107.573	
Nordea Bank AB 2016/2023	1,000%	AA	€ 102.238	€ 103.905	
NRW Bank 2016/2026	0,375%	AA	€ 99.302	€ 102.967	
OEBB Infrastruktur 2011/2026	3,500%	AA		€ 187.686	
Oostenrijk 2004-2020	3,900%	AA	€ 320.625	€ 312.688	
OP Corp Bank 2019/2024	0,375%	AA		€ 101.607	
Rabobank MTN 2011-2021	4,125%	A	€ 216.545	€ 216.946	
Rabobank MTN 2013-2023	2,375%	A	€ 162.674	€ 164.180	
Societe General 2016-2021	0,103%	A	€ 99.689	€ 100.484	
Unibail Rodamco 2014-2024	2,500%	A	€ 217.579	€ 224.249	
TOTAAL FIN. VASTE ACTIVA			**€ 4.073.664**	**€ 3.900.639**	
Vlottende activa effecten					
Rabobank rek.nr. 3021.26.414			€ 337.072	€ 587.695	
Schretlen opgelopen rente			€ 55.377	€ 48.688	
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA EFFECTEN			**€ 392.449**	**€ 636.382**	

Tabel: samenstelling van de beleggingsportefeuilles per ultimo 2019 t.o.v. 2018

Allocatie middelen

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moeten schoolbesturen zich op grond van de Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6 nader verantwoorden. Dit is niet van toepassing op éénpitters.

Uitgangspunt voor de verdeling van middelen over de individuele scholen resp. t.b.v. het collectief van scholen (bovenschools resp. overhead), is 'decentraal wat kan en centraal wat moet'. Periodiek worden gemaakte keuzes voor de collectieve inzet herijkt. Jaarlijks wordt de kadernota vastgesteld voorafgaande aan het op te starten begrotingsproces. De totstandkoming hiervan is een proces waarbij scholen via clustervertegenwoordigers in

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

samenwerking met het BURO bij het opstellen van de kadernota betrokken zijn. Deze wordt vervolgens aangeboden aan de GMR (adviesrecht), door het College van Bestuur vastgesteld en door Raad van Toezicht goedgekeurd. De kadernota is uitgangspunt voor de kalenderjaarbegroting en meerjarenraming op stichtingsniveau resp. de schooljaarbegroting op schoolniveau en is vervolgens tevens het vertrekpunt voor het daarna op te stellen bestuursformatieplan op stichtingsniveau en het schoolformatieplan op schoolniveau.

Voor de verdeling (allocatie) van geldstromen binnen Kindante gelden de volgende, centraal vastgestelde uitgangspunten:

- Aan scholen worden middelen toegekend op basis van het aantal leerlingen (“t-1”) in het voorafgaande schooljaar. Concreet betreffen deze de geldstromen Materiële Instandhouding (MI), Personeels- en Arbeidsmarktbeleid (P&A), Prestatiebox en personele (lumpsum) bekostiging;
- De overige geldstromen van derden, of voor incidentele en bijzondere bekostiging van leerlingen en geoormerkte subsidies, worden zo veel mogelijk rechtstreeks toebedeeld aan de scholen in de vorm van personele dan wel materiële middelen;
- De middelen afkomstig van de samenwerkingsverbanden worden grotendeels direct aan scholen toebedeeld, met uitzondering van de middelen die nodig zijn voor de loketfunctie, ambulante begeleiding en procesbegeleiding van KindanteKwadrant;
- De afdrachten ten behoeve van de overheadkosten (zie onderstaande tabel) zijn gebaseerd op de jaarlijks opgestelde begroting van het bestuur & BURO. Hierin zijn opgenomen de personele lasten gekoppeld aan het BURO, College van Bestuur (CvB), Raad van Toezicht (RvT) plus de materiële kosten van het BURO en CvB. Monitoring van deze kosten vindt plaats via een zogenaamd overheadpercentage. Op deze manier wordt bij daling of stijging van het aantal leerlingen dienovereenkomstig ook het budget voor bestuur en BURO aangepast;
- De afdrachten bovenschools (zie onderstaande tabel) zijn gebaseerd op gedefinieerde collectieve risico’s en solidariteit. Deze worden jaarlijks bij het op te stellen bestuursformatieplan beoordeeld, eventueel aangepast en herbevestigd in overleg tussen CvB en GMR;
- De gekozen systematiek van allocatie van geldstromen moet administratief tot maximale vereenvoudiging c.q. reductie van boekingen leiden;
- Per 1 januari 2011 zijn bij de fusie naar Kindante de waarderingsgrondslagen voor materiële vaste activa geharmoniseerd. Alle activa die zijn aangeschaft vóór 1 januari 2011 worden afgeschreven conform de initieel bepaalde looptijd. Zie verder de bijgevoegde jaarrekening;
- Investeringen worden (meerjarig) planmatig onderbouwd o.b.v. het (aanwezige) vaste activa bestand op schoolniveau;
- Afgeleid hiervan wordt het beleid betreffende beleggingen bepaald, voor zover het gaat om de tijdshorizon van het belegd vermogen. Gedurende het jaar wordt door middel van een liquiditeitsplanning het saldo van de rekening gemonitord.

COLLECTIEVE LASTEN:	BEGROTING 2019	REALISATIE 2019
OVERHEAD		
Salariskosten overhead	2,1 mln.	2,3 mln.
Overige personele lasten overhead	0,1 mln.	0,1 mln.
Huisvestingslasten	0,1 mln.	0,1 mln.
Administratie- en beheerslasten	0,6 mln.	0,6 mln.
Overige lasten	0,1 mln.	0,1 mln.
Totaal OVERHEAD	**2,9 mln.**	**3,2 mln.**
Overhead%	**5,2%**	**4,9%**
BOVENSCHOOLS		
Collectieve risico's/premies/arb.voorw.	1,5 mln.	1,6 mln.
Frictiekosten	0,3 mln.	0,0 mln.
Professionalisering directies	0,2 mln.	0,1 mln.
Overige lasten	0,1 mln.	0,0 mln.
Functiemix kosten	1,1 mln.	1,0 mln.
Kwadrant	0,6 mln.	0,6 mln.
Totaal BOVENSCHOOLS	**3,8 mln.**	**3,3 mln.**

Tabel: collectieve lasten Overhead en Bovenschools

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Onderwijsachterstandenmiddelen

Over dit thema, aangewezen door de Minister van OCW, moeten schoolbesturen zich op grond van de Regeling jaarverslag artikel 4 lid 6 nader verantwoorden.

- Hoe verdeelt het bestuur de onderwijsachterstandsmiddelen (OAB-middelen) over de scholen?

☒ Schoolscores van het CBS (v.a. schooljaar 2020-2021)

☒ Andere wijze van verdelen (t.m. schooljaar 2019-2020), namelijk:

De Rijksoverheid bekostigt scholen voor de aanpak van onderwijsachterstanden. Tot en met het schooljaar 2018-2019 gebeurde dat volgens de 'gewichtenregeling' en via de postcode van het gebied waarin de school lag. Het opleidingsniveau van de ouders of verzorgers bepaalde het zogenoemde gewicht dat een school toekent aan een leerling. Sinds 1 augustus 2019 wordt het geld beschikt volgens een nieuwe systematiek. Deze nieuwe systematiek beoogt o.a. het voorkomen van foutieve registratie op scholen. Er is minder administratie voor nodig. En de verdeling van het geld voor de bestrijding van onderwijsachterstanden is gebaseerd op meer actuele cijfers. Tot en met schooljaar 2018-2019 werden de middelen binnen Kindante grotendeels direct aan scholen toegekend op basis van de toekenning. Aangezien 'postcode' niet altijd alleszeggend is voor risico op onderwijsachterstand, werd ook een deel van deze middelen via de schoolgewichten over alle scholen herverdeeld uit oogpunt van collectieve solidariteit.

Voor schooljaar 2019-2020 zijn de middelen op basis van de bekostigingsregels 2018-2019 voor 75% toebedeeld aan de scholen die ze vanuit rijkswege ook in 2018-2019 ontvingen. Het solidariteitsprincipe is losgelaten. Onderliggende motieven voor deze keuzes zijn:

- Het begrotingsproces binnen Kindante begint ruim één schooljaar van tevoren. De rekenregels van het ministerie zijn dan nog niet bekend;
- De korting van 75% is erop gebaseerd dat Kindante minder middelen voor onderwijsachterstandenbeleid krijgt dan op basis van schooljaar 2018/2019.

Vanaf schooljaar 2020-2021 wordt volledig aangesloten bij de regelgeving door het Ministerie van OCW, dus op basis van de schoolscores van het CBS. De school die de middelen op basis van de bekostiging genereert, krijgt deze ook volledig toebedeeld.

2.5 Risico's en risicobeheersing

Intern risicobeheersingssysteem

De belangrijkste instrumenten die binnen Kindante zijn ingericht Kindante elementen als (risico)beheersing van de organisatie, zijn de volgende:

- Meerjarige strategiebepaling op stichtingsniveau vertaald naar een jaarplan op stichtingsniveau;
- Meerjarig schoolplan op schoolniveau vertaald naar een schooljaarplan op schoolniveau;
- Meervoudig ingerichte (publieke) verantwoording;
  - College van Bestuur verantwoordt naar Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en Raad van Toezicht en naar Min. OC&W
  - Schoolleider horizontaal richting Medezeggenschapsraad en verticaal naar College van Bestuur
- Verantwoording vindt plaats via periodieke managementrapportages inclusief forecast, risicoparagraaf en ontwikkeling relevante kengetallen (op stichtingsniveau) en integraal opgestelde voortgangsrapportages (op schoolniveau)
- Periodiek wordt de ontwikkeling (prognose) van de meerjarige leerlingenontwikkeling per school / cluster in kaart gebracht t.b.v. de meerjarenbegroting. Hierbij worden externe prognoses meegenomen in de nadere beschouwing.
- In de bedrijfsvoering wordt de AO/IC vastgelegd en beheerd, met name ook geactualiseerd bij het digitaliseren van werkprocessen;
- Intensieve monitoring van onderwijskwaliteit waarbij scholen ondersteund en begeleid worden (zie hoofdstuk 2.1 Onderwijs en Kwaliteit);
- Bij de belangrijkste financiële en personele processen (rondom autorisatie en procuratie) is naast een getrapte autorisatie het "vier-ogen"-principe ingevoerd. De afbakening van taken en

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

verantwoordelijkheden is voor alle functies vastgelegd in de procuratieregeling en autorisatiestructuur van Kindante.

Bij de periodieke tussentijdse en jaarlijkse accountantscontrole stelt de accountant een management letter op met aanbevelingen aan de interne toezichthouder. Jaarlijks wordt ook de voortgang van uitvoering van de afgesproken aanbevelingen gemonitord.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

- Wat waren de belangrijkste risico's en onzekerheden?
- Op welke wijze zijn er passende maatregelen getroffen om aan deze risico's en onzekerheden het hoofd te bieden?

Het lerarentekort is inmiddels al zichtbaar met als risico dat de continuïteit en de onderwijskwaliteit daarbij meer onder druk komen te staan. Kindante anticipeert daarop door het anders organiseren van het onderwijs, meer flexibele inzet van personeel (OP vs. OOP) en het vormen van grotere groepen/eenheden leerlingen, en het actief werven & selecteren van nieuwe medewerkers en zij-instroomtrajecten, van zowel leraren als onderwijsondersteuners;

Het gemiddeld verzuimpercentage in 2019 (7,32%) is voor het tweede achtereenvolgende jaar gestegen. De krapte op de arbeidsmarkt (risico kwalitatief) leidt in dit geval er toe dat niet alle verzuim kon worden vervangen. Op langere termijn zet dit wel de kwaliteit van onderwijs meer en meer onder druk. Binnen Kindante heeft eind 2019 opschaling plaatsgevonden door intensivering van het casemanagement, waardoor leidinggevenden beter het gesprek met medewerkers kunnen voeren, wat zal moeten leiden tot verlaging van het nog steeds hoge verzuim;

Onderwijsinnovatie versus "de basis op orde"; Risico bij innovaties is de waarborging van de basiskwaliteit van 'elke dag goed les geven' en 'afgestemd op de onderwijsbehoeften' van de leerlingen. Kindante volgt en monitort scholen actief door procesbegeleiding bovenschools door adviseurs vanuit domein Onderwijs;

Kansenongelijkheid; de nieuwe gewichtenregeling leidt onherroepelijk tot een verschraling in het noodzakelijke zorgaanbod binnen een aantal Kindante (taal-)scholen die hard getroffen worden door de landelijke herverdeling van de OAB-middelen. Inmiddels wordt, in samenwerking met gemeenten, gezocht naar alternatieven. Het beeld is dat dit wat betreft expertise op termijn zal leiden tot versnippering en daarmee het verlagen van doelmatigheid en doelgerichtheid van de gezamenlijke beschikbare middelen van onderwijs en gemeenten;

Aanpassing schoolgebouwen; anders organiseren van onderwijs en wet- en regelgeving (m.b.t. milieu en verduurzaming, zie paragraaf ontwikkelingen in relatie tot financieel beleid) vereist beleid van gemeenten en schoolbesturen om hier gezamenlijk vorm en inhoud aan te geven. Zowel de reguliere bekostiging van onderwijs als ook de financiële positie van gemeenten waar scholen van Kindante zijn gevestigd, zijn absoluut ontoereikend c.q. onvoldoende om hier invulling aan te geven. Vooralsnog ligt de nadruk op het in beeld brengen van de noodzakelijke aanpassingen via de zogenaamde Integrale Huisvesting Plannen;

Werkdrukmiddelen: door het "oormerken" van deze gelden (rechtstreeks t.b.v. scholen) ontstaat het risico van verplichtingen op bestuursniveau door individuele schoolkeuzes. Op Kindante niveau is dit risico beheerst, omdat afspraken zijn gemaakt met alle scholen om de plannen op schoolniveau bestuurlijk te toetsen op juridische en financiële gevolgen op stichtingsniveau.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

3 Verantwoording financiën

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording over de financiële staat van het bestuur. Het geeft de belangrijkste financiële gegevens weer en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de staat van baten en lasten en de balans en in de laatste paragraaf komt de financiële positie van het bestuur aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen	8.737	8.594	8.533	8.358	8.216

- Wat zijn de belangrijkste factoren die de ontwikkeling van het aantal leerlingen de komende jaren binnen het schoolbestuur beïnvloeden? Hoe gaat het schoolbestuur daarop acteren?

Ook in de volgende jaren verwacht Kindante een krimp in het aantal leerlingen. Het leerlingenaantal in het speciaal (basis) onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zal naar verwachting stabiliseren. Dit verhoogt de druk op de beschikbare middelen die we van de samenwerkingsverbanden krijgen. Kindante moet met minder middelen meer doen en tevens kunnen blijven voldoen aan de opdracht Passend Onderwijs vanuit de samenwerkingsverbanden.

Daarnaast verwachten we een grotere uitstroom van personeel op basis van de AOW-gerechtigde leeftijd. De verdergaande – weliswaar afnemende – krimp van leerlingaantallen in combinatie met het lerarentekort in Midden en Zuid-Limburg leidt derhalve tot een grotere behoefte aan personeel. Vandaar dat scholen – mede ook door het werkdrukakkoord – al anders zijn gaan denken over de (toekomstige) invulling van het onderwijs. Het bestaande lerarentekort vraagt om een andere verhouding van bezetting onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel binnen scholen.

Het anders organiseren van het onderwijs, met andere functies, heeft ook gevolgen voor de huisvesting van het onderwijs. Kindante heeft meer schoolgebouwen dan waarvoor bekostiging wordt ontvangen; het totaal van beschikbare vierkante meters binnen heel Kindante is niet nodig om de nu zittende leerlingen te plaatsen. Zie ook paragraaf 2.3 Huisvesting & Bedrijfsvoering onder het kopje ‘ontwikkelingen’.

FTE

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslag-jaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur / management	39	37	36	35	35
Onderwijzend personeel	595	580	570	565	560
Ondersteunend personeel	142	162	160	160	155

- Wat zijn de belangrijkste factoren die de ontwikkeling van het aantal FTE de komende jaren binnen het schoolbestuur beïnvloeden? Hoe gaat het schoolbestuur daarop acteren?

De daling van het aantal leerlingen heeft ook effect op de benodigde behoefte in het functiebouwwerk. De al eerder genoemde effecten vanuit het werkdrukakkoord en lerarentekort zijn ook zichtbaar in bovenstaande tabel. Tussen 2018 en 2019 is meer ondersteunend personeel geworven en is minder onderwijzend personeel werkzaam binnen Kindante. De verwachting is dat deze kanteling zich gaat stabiliseren en daarna mee gaat bewegen met de leerling-daling.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

De afname van directiefuncties zal ook te herleiden zijn naar de afbouw van het aantal schoollocaties. Daarnaast wordt er ook gekeken naar de optie om met meerdere directeuren verantwoordelijk te zijn voor meerdere scholen. Voorbeelden hiervan zien we bijvoorbeeld in het cluster Beek, waar 3 directeuren verantwoordelijk zijn voor 5 scholen, of in het cluster Stein waar 1 directeur verantwoordelijk is voor 2 scholen. Het betekent niet meteen dat het loslaten van de één op één relatie tussen school en directeur automatisch leidt tot meerscholendirecteuren. In het cluster MaatKRACHT (speciaal (basis) onderwijs) beoogt het collectief van directeuren verantwoordelijk te zijn voor het cluster, maar met onderlinge verdeling van portefeuilles.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	Vorig jaar (T-1)	Begroting verslagjaar (T)	Realisatie verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3	Verschil verslagjaar t.o.v. begroting	Verschil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	60.821.235	60.125.443	64.014.012	60.661.538	59.526.950	58.913.538	3.888.569	3.192.777
Overige overheidsbijdragen en subsidies	461.904	250.000	312.807	243.750	187.083	190.000	62.807	-149.098
Baten werk in opdracht van derden	0	0	0	0	0	0		
Overige baten	1.824.870	1.549.906	2.202.390	1.693.193	1.645.270	1.608.678	652.484	377.520
TOTAAL BATEN	**63.108.010**	**61.925.349**	**66.529.209**	**62.598.481**	**61.359.303**	**60.712.216**	**4.603.860**	**3.421.199**
LASTEN								
Personeelslasten	53.950.527	53.237.156	54.292.520	53.415.250	52.227.530	51.634.980	1.055.364	341.993
Afschrijvingen	1.148.273	1.143.169	1.153.986	1.352.799	1.193.051	1.031.830	10.816	5.713
Huisvestingslasten	3.994.317	3.839.008	4.231.946	3.914.888	3.884.659	3.876.228	392.939	237.629
Overige lasten	4.232.369	3.911.923	4.499.278	4.213.905	4.115.291	4.262.488	587.355	266.909
TOTAAL LASTEN	**63.325.487**	**62.131.256**	**64.177.729**	**62.896.842**	**61.420.531**	**60.805.526**	**2.046.474**	**852.243**
SALDO								
Saldo baten en lasten	-217.477	-205.907	2.351.479	-298.361	-61.228	-93.310	2.557.386	2.568.956
Saldo financiële baten en lasten	11.165	50.000	96.078	75.000	75.000	75.000	46.078	84.914
Saldo buitengewone baten en lasten								
TOTAAL RESULTAAT	**-206.313**	**-155.906**	**2.447.557**	**-223.361**	**13.772**	**-18.310**	**2.603.464**	**2.653.870**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

- Wat is de verklaring voor de belangrijkste verschillen van het resultaat in het verslagjaar t.o.v. begroting ?

Voor 2019 lag er een begroting met een tekort van -/- € 155.906. De realisatie laat een overschot zien van € 2.447.557 euro. De grootste verschillen en oorzaken worden hierna toegelicht.

BATEN

In de begroting zijn we uitgegaan van voorliggende leerlingprognoses en vigerende bekostigingsregels. Dit maakt bijvoorbeeld dat een inkomstenstroom als de prestatiebox exact begroot is. Bij de andere rijksinkomsten zien we dat diverse ingrepen vanuit de rijksoverheid veelal een positief effect hebben op de realisatie. (de impact op de uitgaven even buiten beschouwing gelaten) Ingrepen vanuit de rijksoverheid zijn onder andere:

- Positievere indexering van de bekostiging dan verwacht (referentiesystematiek);
- Positievere impact van leerlingafhankelijke bekostiging zoals opvang asielzoekers en overige vreemdelingen;
- Positieve impact van het naar voren halen (verhoging) van het werkdrukakkoord;
- Incidentele bekostiging 2019 ter dekking van de kosten cao-verhoging in 2020. Hiervoor wordt een bestemmingsreserve aangelegd om de incidentele meerkosten cao 2020 te kunnen dekken.

Bij het opstellen van de begroting was de impact van de herverdeling achterstandsmiddelen nog niet bekend vanwege de nog ontbrekende CBS-indicatoren.

Het Samenwerkingsverband PO Westelijk Mijnstreek heeft een uitbetaling gedaan in 2019 die betrekking heeft op inzet in schooljaar 2020/2021. Deze stuwt het resultaat 2019 verder omhoog. Ook voor deze inkomsten wordt een bestemmingsreserve aangelegd, die vrijvalt in schooljaar 2020/2021. Tevens is er een positieve impact door de groeibekostiging, gefinancierd vanuit de samenwerkingsverbanden.

Bij de overige baten valt de grootste stijging op in de detacheringsinkomsten. Hier liggen meerjarige contracten met samenwerkingsverbanden en VO-scholen aan ten grondslag die in kalenderjaar 2019 zijn afgesloten. In de overige inkomsten is verder een vordering opgenomen inzake de heropening van het AZC in Sweikhuizen. De factuur betreft het mislopen van de bekostiging door Kindante door eerst een sluiting en vervolgens weer een heropening. De vordering staat al geruime tijd open, de verwachting is echter dat deze in 2020 wordt voldaan. Het gesprek met betrokkenen (gemeente Beekdaelen, COA en Kindante) verloopt positief.

LASTEN

Het werkdrukakkoord heeft bijgedragen aan een verschuiving in de bezetting van functies. Per saldo is de totale bezetting in fte's van Kindante tussen 2018 en 2019 nagenoeg gelijk gebleven, maar we zien wel een verschuiving van onderwijzend personeel naar onderwijsondersteunend personeel. Onderwijsondersteunend personeel is per fte gemiddeld goedkoper dan onderwijzend personeel. Waar krimp zou moeten leiden tot een daling van inzet van personeel, wordt deze daling in aantallen fte's teniet gedaan door het werkdrukakkoord, waarmee scholen veelal kiezen voor extra ondersteuning van vakleerkrachten. De verschuiving naar onderwijsondersteunend personeel wordt ook veroorzaakt door het ontstane lerarentekort, dat in onze regio door haar demografische (vergrijzing) situatie en geografische ligging (Duitsland en België binnen schootsafstand) hard voelbaar is.

Afgelopen jaar is Kindante er niet in geslaagd om openstaande vacatures of vervangingen op directieposities met eigen personeel in te vullen. Deze invulling is nu gedaan middels inhuur derden, die uiteraard duurder zijn dan eigen personeel.

Bij de uitkeringen hebben we een voorschot genomen op de nog te ontvangen transitievergoedingen 'ziek uit dienst' van medewerkers die in 2019 uit dienst zijn gegaan. Deze post was niet begroot en is op advies van de accountant al in 2018 als balanspost opgenomen. De toen vastgestelde begroting 2019 kon hier logischerwijs niet op aangepast worden.

Door het afsluiten van meerjarige contracten, krijgen we meer grip op de post huisvesting. Toch laat met name de post preventief onderhoud ten opzichte van de begroting een grote overschrijding zien, mede door strengere voorwaarden en regelgeving bij gebruik van installaties. Toeleveranciers moeten zich professionaliseren en certificeren en deze kosten worden uiteraard doorberekend aan de klant.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

In 2019 heeft een afkoop plaatsgevonden van de huur van WIFI-spots in de schoolgebouwen naar eigendom (zichtbaar als eenmalige kosten bij de overige instellingslasten).

Bij leermiddelen zien we een stijging met name bij ICT gerelateerde kosten. Dit heeft te maken met de verdere en snellere implementaties van 'personal devices' op scholen. Leerlingen gaan steeds meer gebruik maken van ICT-devices als hulpmiddel bij gepersonaliseerd leren. Dit is uiteraard kostenverhogend, maar is verantwoord uit oogpunt van zowel leerling (gepersonaliseerd) als leerkracht (gedifferentieerd aanbod en werkdruk verlagend). De verwachting dat andere kosten aan leermiddelen zouden dalen, is helaas nog niet zichtbaar. De implementatie van gepersonaliseerd leren is per saldo kostenverhogend.

In de aanloop tot vaststelling van de begroting 2019 is de post financiële baten en lasten naar beneden bijgesteld. Uiteindelijk valt de opbrengst nog mee, zij het dat dit voornamelijk in niet gerealiseerde koersresultaten zit. Vanwege de economische situatie in 2019, zijn beleggingen en obligaties waarin Kindante kan beleggen wel waarde-zeker, maar de opbrengst van de rente is niet hoog. De doelstelling van de portefeuille is dan ook waarde behoud, hetgeen ook resultaat technisch naar voren komt.

- Wat is de verklaring voor de belangrijkste verschillen van het resultaat in het verslagjaar t.o.v. voorgaand jaar?

In 2018 bedroeg het tekort EUR 206.313. De realisatie 2019 laat een overschot zien van 2.447.557 euro. De grootste verschillen met haar oorzaken worden hierna toegelicht. Veelal zijn deze verschillen in oorzaak gelijk aan die zoals hierboven reeds beschreven.

BATEN

De genoemde verklaringen tussen begroting 2019 en realisatie 2019 gelden ook voor de realisatie 2018 versus de realisatie 2019. Aanvullend hierop zijn de overige overheidsbaten en subsidies in 2018 hoger dan in 2019, dit wordt veroorzaakt door een eenmalige vrijval van subsidies.

LASTEN

In 2018 zijn n.a.v. de accountantscontrole substantiële dotaties gedaan aan de voorziening jubilea en de nieuw gecreëerde voorziening langdurig zieken. In 2019 is er nog extra gedoteerd aan de voorziening langdurig zieken..

Verder is in 2018 een vordering opgenomen inzake de nog te ontvangen uitkering transitievergoeding 'ziek uit dienst' (ruim EUR 0,5 mln.). Inmiddels is de regelgeving helder en zijn vanaf de WWZ datum 01-07-2015 tot en met 31-12-2019 deze vergoedingen nu opgenomen met een succespercentage van 75% op de nominale som.

De reeds genoemde verklaringen voor huisvestingslasten en overige instellingslasten zijn ook van toepassing voor de realisatie 2018 t.o.v. de realisatie 2019.

In 2018 is bij financiële baten en lasten een fors ongerealiseerd koersverlies geboekt. Deze deed het resultaat op beleggingen bijna helemaal te niet. In 2019 was hier geen sprake van, maar pakte het ongerealiseerde koersresultaat zelfs positief uit.

- Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbegroting.

De vigerende meerjarenbegroting is opgesteld voor de begrotingsronde 2020, waarin expliciet de impact van de nieuwe cao niet is meegenomen. Dit zal in de eerstvolgende begrotingsronde worden verwerkt. Dit heeft effect op de reguliere rijksinkomsten (dekking) en de personeelskosten (lasten).
In de vigerende meerjarenbegroting is rekening gehouden met de afgeschreven gebouwaanpassingen vanuit het verleden, welke niet worden geherinvesteerd.

- welke mogelijke risico's de coronacrisis kan hebben op de continuïteit / toekomstige exploitatie van het schoolbestuur.

De Corona-pandemie heeft geleid tot een hoger ziekteverzuimpercentage, maar ook een hogere afwezigheid (niet zijnde ziekteverzuim) van personeel in risicogroepen. Afhankelijk van de duur van de pandemie zal dit zeker voor 2020 kostenverhogend zijn, omdat deze afwezigheid waar mogelijk vervangen gaat worden.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Daarnaast zijn er aantoonbare meerkosten gemaakt inzake hygiëne en preventieve signaleringen conform richtlijnen RIVM. Deze zullen we in komend verslagjaar naar verwachting verantwoorden als buitengewone lasten, aangezien hier geen reguliere dekking tegenover staat.
Naar aanleiding van de RIVM-richtlijnen, zijn niet alle medegebruikers toegelaten tot de schoolgebouwen, alleen medegebruikers in relatie tot opvang en zorg. De medegebruikers die tijdelijk geen toegang hebben gehad, dragen ook niet bij aan kosten medegebruik, terwijl deze kosten er wel zijn.

Balans in meerjarig perspectief

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	6.058.027	6.756.295	7.276.065	7.317.014	7.289.184
Financiële vaste activa	3.770.059	3.277.006	3.600.000	3.600.000	3.600.000
Totaal vaste activa	**9.828.086**	**10.033.301**	**10.876.065**	**10.917.014**	**10.899.184**
VLOTTENDE ACTIVA					
Voorraden	0	0	0	0	0
Vorderingen	4.842.060	5.882.704	5.500.000	4.300.000	4.300.000
Kortlopende effecten	358.982	672.321	0	0	0
Liquide middelen	6.633.164	8.486.585	6.200.000	6.200.000	6.200.000
Totaal vlottende activa	**11.834.206**	**15.041.610**	**11.700.000**	**10.500.000**	**10.500.000**
TOTAAL ACTIVA	**21.662.292**	**25.074.911**	**22.576.065**	**21.417.014**	**21.389.184**
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	10.067.568	8.985.184	10.502.693	10.516.465	10.498.155
Bestemmingsreserves	510.152	4.029.639	510.152	510.152	510.152
Overige reserves en fondsen	955.060	965.514	955.060	955.060	955.060
Totaal eigen vermogen	**11.532.780**	**13.980.337**	**11.967.905**	**11.981.677**	**11.963.367**
VOORZIENINGEN	**4.592.819**	**4.756.965**	**4.400.000**	**4.400.000**	**4.400.000**
LANGLOPENDE SCHULDEN	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
KORTLOPENDE SCHULDEN	**5.536.693**	**6.337.609**	**6.208.160**	**5.035.337**	**5.025.817**
TOTAAL PASSIVA	**21.662.292**	**25.074.911**	**22.576.065**	**21.417.014**	**21.389.184**

- Wat zijn de belangrijkste mutaties in de balansposten in het verslagjaar t.o.v. het voorgaande jaar?

In de materiële vaste activa is er geïnvesteerd met name in ICT en gebouwen. Er hebben geen grote vervroegde afschrijvingen plaatsgevonden.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Bij de vorderingen zijn er twee grote mutaties zichtbaar, namelijk de nog te ontvangen gelden van het Samenwerkingsverband en de nog te ontvangen gelden inzake transitievergoedingen ziek uit dienst. Deze posten worden naar verwachting in 2020 ontvangen.
Bij de liquide middelen is de bekostiging ter financiering van de cao reeds ontvangen. In 2020 wordt deze uitgekeerd.
Bij het eigen vermogen zijn er 3 bestemmingsreserves gevormd:

- Eenmalige uitkering 2020: deze loopt in 2020 af;
- Verduurzaming: zie 2.4
- Samenwerkingsverband PO3104: deze loopt in 2020/2021 af.

Door de vorming van voorgaande bestemmingsreserve, neemt de algemene reserve af. De cumulatie van bestemmingsreserve en algemene reserve neemt toe, vanwege het positieve resultaat.

- Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbalans?
- Wat zijn de belangrijke (toekomstige) investeringen en ontwikkelingen in kasstromen en financiering?

De vigerende meerjarenbalans is opgesteld voor de begrotingsronde 2020, waarin de impact van de hiervoor genoemde bestemmingsreserves nog niet is meegenomen. Dit zal in de eerstvolgende begrotingsronde worden verwerkt. Dit heeft effect op het eigen vermogen en vorderingen.
Nog te verwerken in toekomstige begrotingsrondes zijn de gevolgen van de verduurzaming van schoolgebouwen en de nieuwe systematiek rondom de voorziening groot onderhoud.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	Realisatie Vorig jaar (T-1)	Realisatie Verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3	Signalering
Solvabiliteit 2	0,74	0,74	0,73	0,76	0,77	Ondergrens: <0,30
Liquiditeit	2,14	2,37	1,88	2,09	2,09	Ondergrens: <0,75
Rentabiliteit	-/- 0,33	3,68	-/- 0,36	0,02	-/- 0,03	(*)
Indicator reservepositie (per einde verslagjaar)	n.v.t.	n.v.t.				(#)

(*) afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur
(#) Bovengrens: voor berekening zie toolbox PO-Raad

Reservepositie
Wat vindt het bestuur van de reservepositie van het schoolbestuur per einde van het verslagjaar?

☒ Op niveau
☐ Boven niveau
☐ Onder niveau

- Welke keuzes worden gemaakt om financiële ruimte in te zetten of om de financiële positie tot een aanvaardbaar niveau te brengen of te houden?
- Hoe verhoudt de ontwikkeling van het resultaat/de rentabiliteit de komende jaren - negatief, rond de 0 of positief - zich tot het financieel beleid van het bestuur?

De kadernota en meerjarenbegroting van Kindante koerst binnen de planperiode op een nulresultaat. Daarmee worden alle ontvangen middelen ingezet, dan wel bewust bestemd voor bestemmingsdoelen (bestemmingsreserves, voorzieningen)
De jaarrekening 2019 staat op de website van Kindante.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

4 BIJLAGE 1: Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) hanteert bij de uitoefening van haar taak een toezichtkader waarin de onderscheiden rollen worden uiteengezet: toezichtfunctie, werkgever voor het College van Bestuur, klankbord en adviesrol voor het College van Bestuur en de netwerkrol naar maatschappelijke partners. Dit toezichtkader is in 2019 geüpdatet.

Er zijn twee commissies werkzaam binnen de RvT:

- De auditcommissie met als leden
  In 2019 : Peter Nacken (voorzitter) en Leon Hermse
  Vanaf 1 januari 2020 : Leon Hermse (voorzitter) en Ageeth Bijl
- De renumeratiecommissie met als leden:
  In 2019 Carla Langen en Ton Mans
  Vanaf 1 januari 2020 Ton Mans en Dominique Sluijsmans

De voordrachtzetel openbaar onderwijs wordt bemenst door:

- In 2019 Peter Nacken en vanaf 1 januari 2020 Ton Mans

De voordrachtzetel van het katholiek onderwijs door:

- In 2019 Ton Mans en vanaf 1 januari 2020 Jos Gijzen.

Toezichtfunctie

In het nieuwe toezichtkader is aangegeven dat de RvT zich bij de uitoefening van het toezicht in het bijzonder richt op de doelstelling en de maatschappelijke legitimatie van de stichting en op de uitoefening van de bestuurlijke taken door het CvB. Daarvoor zijn de onderstaande ijkpunten geformuleerd die gekoppeld zijn aan de verantwoordelijkheden van het CvB én de essentiële onderdelen van Kindante, nl. onderwijs en kwaliteit, personeel en financiën:

- Strategie en innovatie
- Continuïteit/het in control zijn van de organisatie
- Uitvoering van beleidsprioriteiten
- Omgaan met belanghebbenden
- Wettelijke (bekostigings-)regels en algemene beginselen van goed bestuur

Wijze van vergaderen

De vergaderingen van de RvT zijn enerzijds thematisch van opzet, waarbij aandacht wordt besteed aan ontwikkelingen op het gebied van onderwijs (kwaliteitszorg), personeelsbeleid (leiderschapsontwikkeling en vitaliteit) of financiën (begroting, kwartaalrapportages en jaarrekening)

Daarnaast wordt de RvT regelmatig geïnformeerd over de huisvestingssituatie van de scholen en de eventueel noodzakelijke trajecten die moeten leiden tot sluiting of fusie. In 2019 betrof dat concreet het sluiten van basisschool Jan Peters in Roosteren.

Er hebben in 2019 zes reguliere vergaderingen van de RvT plaatsgevonden. Deze worden in de regel op een van de Kindante-scholen gehouden. Door in gesprek te gaan met de directeur van de school en met enkele ouders krijgt de RvT een beeld van de onderwijskundige ontwikkelingen en de aandachtspunten op de school. De gesprekspartners informeren de RvT over hun positieve ervaringen maar ook over hun zorgen. Deze lokale bijeenkomsten zijn voor de RvT zeer waardevol, omdat ze inzicht geven in de complexiteit van het onderwijs van elke dag en wat dat vraagt van het personeel.

Belangrijkste agendapunten

In 2019 stonden drie specifieke punten centraal ter bespreking met de RvT.

- *Nieuwe strategische koers*
  In het najaar van 2019 is een aanvang gemaakt met een opzet voor een nieuwe strategische koers voor de periode 2020-2024. De RvT is op de hoogte gehouden van de voortgang en leverde ook input voor de voorgenomen nieuwe koers; het definitieve document wordt medio 2020 ter goedkeuring ontvangen. De RvT heeft aangeraden om het aantal speerpunten te beperken om de focus te houden op de zaken die er

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

werkelijk toe doen. Daarnaast is het belang benadrukt om meer resultaatgerichtheid in de strategische doelen aan te brengen.

- *Bestuurlijke visitatie*
  Een belangrijk onderwerp in het verslagjaar was de bestuurlijke visitatie door de PO-Raad. De Visitatiecommissie heeft afzonderlijke gesprekken gevoerd met interne geledingen en externe partners. Ook een afvaardiging van de Raad van Toezicht is ondervraagd door de Visitatiecommissie. De RvT is verheugd over de conclusies van de Visitatiecommissie in het eindrapport dat begin 2020 is ontvangen. Deze conclusies laten onder meer zien dat het lopende cultuur- en structuurtraject zijn vruchten afwerpt. Er wordt veel waardering uitgesproken voor het CvB met bewoordingen als visie, lef, bevlogen, ondernemend en verbindend. De RvT onderschrijft dat. Onder meer wordt in het eindrapport aanbevolen om de speerpunten van het strategisch beleid te expliciteren en gerichter te sturen op de concretisering en uitvoering van de speerpunten. De interne tegenspraak mag versterkt worden. Deze aanbevelingen worden meegenomen in de in 2020 te verschijnen Strategische Koers 2020-2024.

- *Update statuten*
  Een traject van enkele jaren is in 2019 tot afronding gekomen na ontvangst van de (op grond van de statuten verplichte) goedkeuring van de NKSR en de gemeenteraden van de gemeenten waar scholen van Kindante gehuisvest zijn. Na deze noodzakelijke update handelt de Raad van Toezicht nu volledig conform de Code Goed Bestuur van de PO-Raad. De formele afhandeling/ het passeren van de notariële akte is begin 2020 voorzien.

Geobserveerde ontwikkelingen en resultaten

De RvT stelt vast dat belangrijke voortgang is geboekt in de realisatie van de strategische koers voor de periode 2015-2019. We benoemen enkele noemenswaardige ontwikkelingen in relatie tot de strategische koers:

- *Professioneel handelen:* Uit een OCI onderzoek dat er een goede ontwikkeling heeft plaatsgevonden op het gebied van professioneel handelen. Het gewenste gedrag is substantieel toegenomen.
- *Anders organiseren:* Er zijn belangrijke stappen gezet in het anders organiseren van het onderwijs, waarbij o.m. gedoeld wordt op groepsdoorbrekende activiteiten en gepersonaliseerd onderwijs. Al deze activiteiten leiden tot beter passend onderwijs voor alle kinderen.
- *Samenwerking:* De onderlinge samenwerking van scholen heeft een belangrijke impuls gekregen in de vorm van scholenclusters.
- *Ontwikkeling kindcentra:* Op één na zijn alle scholen omgevormd tot kindcentra.

De evaluatie van de bereikte resultaten dient mede sturing te geven aan de in 2020 vast te stellen Strategische Koers voor de periode 2020-2014.

Financiën en control

De RvT heeft toegezien op de financiële situatie van de stichting en de doelmatige besteding van het geld dat van het Rijk ontvangen wordt. Hiervoor ontvangt de RvT ter informatie de financiële kwartaalrapportages, die na bespreking in de auditcommissie met advies aan de Raad worden voorgelegd. De RvT heeft het jaarverslag (jaarrekening en bestuursverslag) 2018 goedgekeurd, evenals de kadernota financiën en (meerjaren) begroting. Bij de toelichting op de begroting is ook ingegaan op het begrotingsproces voor de individuele scholen. De gesprekken met de scholen over de begroting voor het nieuwe jaar richten zich niet meer alleen op financiën maar kennen een integrale aanpak. In de gesprekken zijn naast de directeur en vaak een of enkele andere medewerkers van de school, ook de leidinggevenden van de domeinen Onderwijs/ICT, Personeel, Facilities en Financiën van het BURO aanwezig.

Klankbord- en adviesrol

De RvT heeft twee bijeenkomsten gehad met de Gemeenschappelijke MedezeggenschapsRaad (GMR). In deze bijeenkomsten zijn de volgende thema's met elkaar besproken:

- De besturingsfilosofie van Kindante
- Rollen van de RvT, GMR en CvB in het kader van governance

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

- Anders organiseren van onderwijs
- Handelen in de geest van wet- en regelgeving om zo de dialoog aan te gaan over de doelstellingen van Kindante en het onderwijs voor kinderen.

De RvT ervaart deze bijeenkomsten als zeer zinvol en stelt vast dat de relatie met de GMR in de loop van 2019 verbeterd is ten opzichte van voorgaande jaren, mede doordat van de kant van de GMR minder gestuurd wordt op formele regelgeving en meer openheid aan de dag wordt gelegd voor het inhoudelijk debat.

Netwerkrol

In het kader van haar netwerkrol heeft de RvT in 2019 een eerste oriënterend gesprek gehad met de RvT van onderwijsstichting Innovo. Deze kennismaking is als prettig ervaren en krijgt een vervolg in 2020. Tevens is de afspraak gemaakt dat de leden van de RvT relevante netwerkpartners benaderen ten dienste van Kindante en dat de RvT-leden betrokken worden bij overleg van het CvB met deze partners.

Werkgever

In haar rol van werkgever voor het CvB heeft de RvT – en specifiek de remuneratiecommissie – jaarlijks enkele gesprekken met de leden van het Collega van Bestuur, waarin het CvB verantwoording aflegt over de vorderingen van beleidsprioriteiten in het kader van het strategische beleid. Daarbij worden tevens nieuwe afspraken gemaakt voor het eerstvolgende overleg. Een waardevolle toevoeging in het verslagjaar was de 360-graden feedback van de leden van het College van Bestuur.

Samenstelling Raad van Toezicht

Eind 2019 is afscheid genomen van Carla Langen als voorzitter RvT en Peter Nacken als voorzitter auditcommissie, in verband met het bereiken van de maximale zittingstermijn. De RvT is beiden zeer erkentelijk voor de door hen getoonde betrokkenheid en hun wezenlijke bijdrage aan het intern toezicht sinds 2007 bij Kindante en haar rechtsvoorgangers. In het najaar is de werving van twee nieuwe RvT-leden succesvol afgerond. Ageeth Bijl en Jos Gijzen treden met ingang van 1 januari 2020 tot de RvT toe.

Tot slot

De RvT kijkt terug op een boeiend jaar, waarin opnieuw belangrijke onderwijsinhoudelijke en organisatorische ontwikkelingen in gang zijn gezet dan wel verder zijn uitgebouwd. Kindante mag trots zijn op de bereikte resultaten. De RvT dankt dan ook allen die hieraan een bijdrage hebben geleverd, in het bijzonder het College van Bestuur dat ook in 2019 weer inspirerend en daadkrachtig leiderschap aan de dag heeft gelegd.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

5 BIJLAGE 2: Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

Terugblik op 2019

We kunnen terugkijken op een actief jaar, saai is 'onderwijsland' niet, op elk gebied zijn wel uitdagingen te vinden. De focus lag vooral ook op de samenwerking tussen GMR-CvB-RvT. Deze gezamenlijke bijeenkomsten, met interactieve opdrachten, kenmerkten zich door openheid, doelgerichtheid en wederzijds respect. De uitdaging 'Het dak moet omhoog!' betekent voor allen een inspanningsverplichting om hoge doelen te stellen en toekomstgericht het onderwijs te organiseren. Gedurende het kalenderjaar zijn er binnen de GMR personele wisselingen geweest, enkele 'oudgediende' hebben de raad verlaten. Verkiezingen hebben nieuwe kandidaten opgeleverd, ook de zetel voor het Speciaal Onderwijs is gecontinueerd. Aan het einde van het jaar werden de voorzitterstaak en ook het secretariaat vacant binnen de GMR, ook deze taken hebben we kunnen bezetten. In de tweede helft van het jaar zijn we als GMR ons gaan bezinnen op 'medezeggenschap toekomstgericht', gezamenlijk met CvB zijn we ons gaan oriënteren op de wezenlijke taken en doelen van medezeggenschap in onze organisatie. We willen als GMR niet meer alleen in de controlerende rol acteren, maar steeds vaker bij beleid en besluitvorming aan de voorkant meegenomen worden en vooral gebruik maken van dialoog. Verschillende domeinen binnen het BURO hebben ons voorzien van informatie en hebben op aanvraag beleid toegelicht op reguliere GMR vergaderingen en/of GMR Platform bijeenkomsten.

Punten die naast de jaarlijks terugkerende items op de agenda hebben gestaan zijn:

- De klokkenluidersregeling
- Beleidsplan onderhoud en instandhouding gebouwen en terreinen
- Verzuimcijfers
- Procedure Noodplan
- Re-integratie werknemers
- Regiovisie
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Sollicitatiecode
- Uitvoeringsnotitie Kwaliteit bij Kindante
- Revisie routeplanner fusie
- Werkdrukagenda
- Evaluatie functieboek & LC-schaal in regulier basisonderwijs
- Uitvoeringsagenda perspectiefrijke kindcentra
- Addendum GMR-reglement
- Klachtenregeling
- Tussenopbrengsten en eindopbrengsten
- Verkiezingen nieuwe leden GMR
- Lerarentekort/ anders organiseren
- Stakingen Onderwijs
- Ambities GMR
- Rol GMR t.a.v. Staat van Onderwijs

Vooruitblik 2020

De GMR streeft naar een medezeggenschap waarbij er een belangrijke rol is weggelegd voor het voeren van dialoog, een medezeggenschap die toekomstgericht is en waar voorwaarden geschapen worden om 'goed onderwijs' in al zijn facetten te laten groeien. Samen met het CvB zijn we op zoek naar expertise die we kunnen inzetten om dit proces inhoud te geven. We willen onze achterban, het GMR Platform, op een andere manier laten aansluiten bij de besluitvorming binnen de GMR. De GMR besluit en legt later verantwoording af. In 2020 zullen onder andere personeelstekorten, passend onderwijs, anders organiseren van onderwijs, autonomie schoolteams, het werken in Clusters onderwerp van gesprek zijn.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Stichting Kindante
te Sittard

RAPPORT INZAKE DE JAARREKENING 2019

Stichting Kindante
Doctor Nolenslaan 138
6136 GV SITTARD

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Financiële positie	3
Resultaat	4
Kengetallen	5

JAARREKENING

B1 Grondslagen	6
B2 Balans na resultaatbestemming per 31 december 2019	15
B3 Staat van baten en lasten 2019	17
B4 Kasstroomoverzicht 2019	18
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans per 31 december 2019	19
Model G	27
B6 Niet uit de balans blijkende verplichtingen	29
B7 Overzicht verbonden partijen	31
B8 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 2019	32
B9 (Voorstel) bestemming van resultaat baten en lasten	38
B10 Gebeurtenissen na balansdatum	39

OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	40

BIJLAGE(N)

D1 Gegevens rechtspersoon	44

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

FINANCIËLE POSITIE

Ter verkrijging van een inzicht in de financiële positie van het schoolbestuur dienen de navolgende overzichten. Deze zijn gebaseerd op de gegevens uit de jaarrekening.

Vergelijkend balansoverzicht:

	31-12-2019		31-12-2018	
	€		€	
ACTIVA				
Materiële vaste activa	6.756.295	26,9%	6.058.027	28,0%
Financiële vaste activa	3.277.006	13,1%	3.770.059	17,4%
Vorderingen	5.882.704	23,5%	4.842.060	22,4%
Effecten	672.321	2,7%	358.982	1,7%
Liquide middelen	8.486.585	33,8%	6.633.165	30,6%
	25.074.910	100%	21.662.292	100%
PASSIVA				
Eigen vermogen	13.980.337	55,8%	11.532.780	53,2%
Voorzieningen	4.756.965	19,0%	4.592.819	21,2%
Langlopende schulden	0	0,0%	0	0,0%
Kortlopende schulden	6.337.608	25,3%	5.536.693	25,6%
	25.074.910	100%	21.662.292	100%

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

RESULTAAT

Het resultaat over 2019 bedraagt € 2.447.557 (positief) tegenover € 206.313 (negatief) over 2018.
De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2019	Realisatie 2018
	€	
Baten		
(Rijks)bijdragen OCW	64.014.012	60.821.235
Overige overheidsbijdragen	312.807	461.904
Overige baten	2.202.390	1.824.870
Totaal baten	66.529.209	63.108.010
Lasten		
Personele lasten	54.292.520	53.950.527
Afschrijvingen	1.153.986	1.148.273
Overige materiële lasten	8.731.224	8.226.687
Totaal lasten	64.177.729	63.325.487
Operationeel resultaat	***2.351.479***	***-217.477***
Financiële baten en lasten	96.078	11.165
Resultaat	**2.447.557**	**-206.313**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

KENGETALLEN

Met de kengetallen kan de financiële toestand van de stichting worden beoordeeld en gemeten. De kengetallen geven de toestand op 31 december weer; er is dus sprake van een momentopname.

	2019	2018
Liquiditeit *(Vlottende activa/kortlopende schulden)*	2,37	2,14
Solvabiliteit 1 *(eigen vermogen (excl. voorzieningen)/totaal passiva *100%)*	55,75	53,24
Solvabiliteit 2 *(eigen vermogen (incl. voorzieningen)/totaal passiva *100%)*	74,73	74,44
Rentabiliteit *(saldo gewone bedrijfsvoering/totale baten * 100%)*	3,68	-0,33
Weerstandsvermogen *((Eigen vermogen -/- materiële vaste activa)/totale rijksbijdragen *100%*	11,23	8,93
Personele lasten/totale lasten	84,60	85,20
Materiële lasten/totale lasten	13,60	12,99
Kapitalisatiefactor *(balans totaal -/- boekw. geb. & terr.)/(totaal baten+ fin. baten) *100%*	35,15	31,98

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten
Stichting Kindante is het bevoegd gezag van de genoemde scholen onder D1 en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair / speciaal (basis) onderwijs in de regio Westelijke Mijnstreek en Midden-Limburg.

Continuïteit
De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister
Stichting Kindante is feitelijk gevestigd op Dr. Nolenslaan 138, 6136 GV te Sittard en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41071699.

Schattingen
Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Kindante zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen
Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien een specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Financiële instrumenten
De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogens-instrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.
De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vaardigheidsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de stichting op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de stichting de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Financiële vaste activa

Effecten

De waarderingsgrondslagen van de effecten opgenomen onder de financiële vaste activa zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen voor de effecten onder de vlottende activa. Daarom wordt hiervoor verwezen naar effecten onder de vlottende activa.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Vlottende activa

Vorderingen
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Effecten
Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na eerste verwerking, gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Effecten als onderdeel van de vlottende activa hebben een looptijd korter dan een jaar.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

PASSIVA
Eigen vermogen

Algemene reserve
De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De algemene reserve wordt beschouwd als publieke middelen.

Bestemmingsreserve (privaat en publiek) en bestemmingsfonds (privaat en publiek)
Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan vanwege het bevoegd gezag een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsreserve.
Als deze beperking is aangebracht vanwege derden wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Pensioenvoorziening
De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,8%

Voorziening groot onderhoud
Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Voorziening langdurig zieken
De voorziening is bedoeld ter dekking van het risico op kosten van loondoorbetaling bij langdurige ziekte. De voorziening is bepaald door de langdurige afwezigheid uit te drukken in werkgeverskosten tot en met het 2e ziektejaar.
Deze kosten zijn gecorrigeerd met een uitstroomperspectief.

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea betreft een voorziening voor toekomstige jubileumsuitkeringen.
De voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de verwachtte werkelijkheid uit te keren jubileumsvoorziening per medewerker. Hierbij wordt rekening gehouden met een jaarlijkse blijfkans en een reëele risicovrije discontovoet van 1%.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen
Onder de Rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. Tevens worden hier de van het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen
Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten
Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Personele lasten

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenpremies

Stichting Kindante heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B2 BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER 2019

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa				
Gebouwen	1.659.118		1.475.823	
Inventaris	4.272.669		3.662.906	
OLP	814.974		909.764	
Vervoermiddelen	9.534		9.534	
		6.756.295		6.058.027
Financiële vaste activa				
Effecten		3.277.006		3.770.059
Vlottende activa				
Ministerie van OCW	3.231.987		2.970.043	
Debiteuren	448.117		715.455	
Overige vorderingen en overlopende activa	2.202.599		1.156.562	
		5.882.704		4.842.060
Effecten		672.321		358.982
Liquide middelen		8.486.585		6.633.165
		25.074.910		21.662.292

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B2 BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER 31 DECEMBER 2019

	31-12-2019		31-12-2018	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve	8.985.184		10.067.568	
Bestemmingsreserve (publiek en privaat)	4.995.153		1.465.212	
		13.980.337		11.532.780
Voorzieningen				
Onderhoudsvoorziening	3.337.414		3.542.800	
Overige voorziening	1.419.551		1.050.020	
		4.756.965		4.592.819
Langlopende schulden				
Lening o/g	0		0	
		0		0
Kortlopende schulden				
Crediteuren	939.055		560.001	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.134.084		2.232.387	
Pensioenen	700.148		601.498	
Overige schulden en overlopende passiva	2.564.321		2.142.806	
		6.337.608		5.536.693
		25.074.910		21.662.292

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Baten			
(Rijks)bijdragen OCW	64.014.012	60.125.443	60.821.235
Overige overheidsbijdragen	312.807	250.000	461.904
Overige baten	2.202.390	1.549.906	1.824.870
Totaal baten	**66.529.209**	**61.925.349**	**63.108.010**
Lasten			
Personele lasten	54.292.520	53.237.156	53.950.527
Afschrijvingen	1.153.986	1.143.169	1.148.273
Huisvestingslasten	4.231.946	3.839.008	3.994.317
Overige instellingslasten	1.873.633	1.759.726	1.846.667
Leermiddelen (PO)	2.625.645	2.152.197	2.385.703
Totaal lasten	**64.177.729**	**62.131.256**	**63.325.487**
Operationeel resultaat	***2.351.479***	***-205.907***	***-217.477***
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	120.627	50.000	95.484
Financiële lasten	-24.549	0	-84.319
Financiële baten en lasten	**96.078**	**50.000**	**11.165**
Resultaat	**2.447.557**	**-155.906**	**-206.313**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2019

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het exploitatieresultaat als uitgangspunt genomen, waaarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en kosten en uitgaven.

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Operationeel resultaat		2.351.479		-217.477
Aanpassingen voor:				
Overige mutaties eigen vermogen	0		0	
Afschrijvingen	1.153.986		1.148.273	
Correctie afschrijvingen	-15.828		-40.639	
Mutatie voorziening	164.145		775.677	
		1.302.303		1.883.312
Veranderingen in vlottende middelen:				
Vorderingen	-1.040.644		-775.854	
Effecten	-313.339		-145.751	
Kortlopende schulden	800.915		-393.755	
		-553.068		-1.315.359
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		3.100.714		350.475
Financiële baten	120.627		95.484	
Financiële lasten	-24.549		-84.319	
		96.078		11.165
Kasstroom uit operationele activiteiten		3.196.793		361.640
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
(Des)Investeringen in materiële vaste activa	-1.836.425		-980.714	
(Des)Investeringen in financiële vaste activa	493.054		179.879	
		-1.343.372		-800.834
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Mutaties kredietinstellingen	0		0	
Muaties overige langlopende schulden	0		0	
		0		0
Mutatie liquide middelen		1.853.421		-439.195
Beginstand liquide middelen	6.633.165		7.072.359	
Mutatie liquide middelen	1.853.421		-439.195	
Eindstand liquide middelen		8.486.585		6.633.165

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B5 TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE BALANS PER 31 DECEMBER 2019

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
1. Materiële vaste activa		
Gebouwen	1.659.118	1.475.823
Inventaris	4.272.669	3.662.906
Leermiddelen (PO)	814.974	909.764
Vervoermiddelen	9.534	9.534
Totaal materiële vaste activa	6.756.295	6.058.027

	Bedrijfs gebouwen en - terreinen	Inventaris	Leer- middelen (PO)	Vervoer- middelen	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde 31-12-2018	1.475.823	3.662.906	909.764	9.534	6.058.027
Aanschafwaarde	1.897.118	8.276.841	2.438.182	37.410	12.649.551
Cumulatieve afschrijvingen	-421.295	-4.613.935	-1.528.418	-27.876	-6.591.524
Boekwaarde 31-12-2018	1.475.823	3.662.906	909.764	9.534	6.058.027
Mutaties					
Investeringen	282.784	1.435.298	153.688	0	1.871.770
Afschrijvingen	-99.489	-800.564	-238.104	0	-1.138.158
Desinvesteringen	0	-78.327	-84.070	0	-162.397
Afschrijving desinvesteringen	0	53.358	73.695	0	127.053
Boekwaarde 31-12-2019	1.659.118	4.272.669	814.974	9.534	6.756.295
Aanschafwaarde	2.179.902	9.633.812	2.507.801	37.410	14.358.924
Cumulatieve afschrijvingen	-520.784	-5.361.142	-1.692.827	-27.876	-7.602.629
Boekwaarde 31-12-2019	1.659.118	4.272.669	814.974	9.534	6.756.295

Afschrijvingspercentages

Gebouwen	10 tot 30 jaar
Inventaris	10 tot 25 jaar
ICT hardware (onderdeel van inventaris)	5 tot 10 jaar
Leermiddelen	8 jaar
Vervoermiddelen	5 jaar

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

VASTE ACTIVA (VERVOLG)

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
2. Financiële vaste activa		
Effecten	3.277.006	3.770.059
Totaal financiële vaste activa	3.277.006	3.770.059

Effecten

Rabobank Port. 33288135	3.277.006	3.770.059
	3.277.006	3.770.059

Rabobank Port. 33288135
De nominale waarde van de effecten bedraagt € 3.350.108.
Het bestuur verwacht (in principe) niet dat de effecten tot het einde van de looptijd worden aangehouden. Derhalve zijn de effecten gewaardeerd op reële waarde

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

VLOTTENDE ACTIVA

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
3. Vorderingen		
Ministerie van OCW	3.231.987	2.970.043
Debiteuren	448.117	715.455
Overige vorderingen		
Overige subsidies gemeente inz. huisvesting/overig	0	2.556
Voorschotten / Kasbetalingen	10.563	5.550
Nog te ontvangen borg	98.700	88.200
Nog te ontvangen inkomsten SWV	394.700	0
Nog te ontvangen detachering	85.379	0
Nog te ontvangen transitievergoedingen	1.294.917	645.000
Totaal overige vorderingen	1.884.259	741.306
Overige overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	317.558	415.256
Debiteuren transitoria	782	0
Totaal overlopende activa	318.340	415.256
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	**2.650.716**	**1.872.017**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

VLOTTENDE ACTIVA (VERVOLG)

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
4. Effecten		
Kortlopende effecten	623.633	303.605
Opgelopen rente	48.688	55.377
Totaal effecten	672.321	358.982
5. Liquide middelen		
Rekening-couranten bestuur	1.533.817	976.480
Bankrekeningen scholen	113.459	110.431
Spaarrekeningen	6.832.150	5.531.803
Kas Bestuur	163	347
Kas scholen	6.996	16.033
Kruisposten	0	-1.930
Totaal liquide middelen	8.486.585	6.633.165

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
6. Eigen Vermogen		
Algemene Reserve	8.985.184	10.067.568
Bestemmingsreserve	4.995.153	1.465.212
Totaal eigen vermogen	13.980.337	11.532.780

	Saldo 31-12-2018	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12-2019
	€	€	€	€
Algemene Reserve	10.067.568	-1.082.383	0	8.985.184
Bestemmingsreserves publiek				
Bestemmingsreserve sociaal statuut	485.273	-3.786	0	481.488
Bestemmingsreserve WSNS Echt e.o.	24.879	0	0	24.879
Bestemmingsreserve eenmalige uitkering 2020	0	1.828.572	0	1.828.572
Bestemmingsreserve verduurzaming	0	1.300.000	0	1.300.000
Bestemmingsreserve SWV PO3104	0	394.700	0	394.700
Totaal bestemmingsreserves publiek	**510.152**	**3.519.486**	**0**	**4.029.639**
Bestemmingsreserves privaat				
Reserve niet-subsidiabel	955.060	10.454	0	965.514
Totaal bestemmingsreserves privaat	**955.060**	**10.454**	**0**	**965.514**
Totaal bestemmingsreserves	***1.465.212***	***3.529.941***	***0***	***4.995.153***
Totaal eigen vermogen	**11.532.780**	**2.447.557**	**0**	**13.980.337**

De algemene reserves bestaan uit algemene schoolreserves en de bestuurreserve.
De bestemmingsreserve sociaal statuut is gevormd vanaf de fusie die heeft geleid tot Kindante om de aanloopkosten die horen bij een reorganisatie te financieren.
De bestemmingsreserve WSNS Echt e.o. is gevormd als gevolg van de liquidatie van het oude SWV WSNS en zijn bestemd voor aanvullende zorg.
De bestemmingsreserve eenmalige uitkering 2020 is gevormd als gevolg van de ontvangen rijksbekostiging in 2019 ter dekking van de loonkosten die gemaakt gaan worden in 2020.
De bestemmingsreserve verduurzaming is gevormd om toekomstige verduurzamings-trajecten op het gebied van onderwijs, personeel en gebouwelijk vorm te geven.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

PASSIVA (VERVOLG)

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€

De bestemmingsreserve SWV PO3104 is gevormd als gevolg van ontvangen baten in 2019 om in schooljaar 2020/2021 in te zetten en zijn bestemd voor aanvullende zorg.
De bestemmingsreserve niet-subsidiabel is gevormd met als doel de kosten van toekomstige buitenschoolse activiteiten op te vangen.

7. Voorzieningen

Onderhoudsvoorziening	3.337.414	3.542.800
Voorziening langdurig zieken	872.059	500.000
Voorziening jubilea	547.492	550.020
Totaal voorzieningen	4.756.965	4.592.819

	Saldo 31-12-2018	Dotatie 2019	Onttrekking 2019	Saldo 31-12-2019
	€	€	€	€
Onderhoudsvoorziening	3.542.800	1.182.849	1.388.235	3.337.414
Voorziening langdurig zieken	500.000	372.059	0	872.059
Voorziening jubilea	550.020	63.097	65.625	547.492
Totaal voorzieningen	4.592.819	1.618.005	1.453.860	4.756.965

	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar	Totaal
	€	€	€

Onderverdeling voorzieningen

Onderhoudsvoorziening	882.000	2.455.414	3.337.414
Voorziening landurig zieken	697.647	174.412	872.059
Voorziening jubilea	29.000	518.492	547.492
Totaal voorzieningen	1.608.647	3.148.318	4.756.965

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

PASSIVA (VERVOLG)

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
8. Langlopende schulden		
Lening o/g	0	0
Totaal langlopende schulden	0	0

9. Kortlopende schulden

Crediteuren	939.055	560.001
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.134.084	2.232.387
Pensioenen	700.148	601.498
Overige projecten	618.598	331.678
Spaarverlof	21.360	12.080
Netto salaris	14.699	31.947
Uitkering WIA/WGA	33.726	-58
Reservering VU/EJU	1.733.926	1.705.600
Overige schulden	2.422.309	2.081.247

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

PASSIVA (VERVOLG)

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Overlopende passiva		
Vooruitontvangen bedragen	0	0
Overlopende passiva	142.013	61.559
Totaal overlopende passiva	142.013	61.559
Totaal overige schulden en overlopende passiva	**2.564.321**	**2.142.806**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Model G: Geoormerkte doelsubsidie OCW

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Subsidie voor studieverlof 2019

Toewijzing kenmerk	Datum berekening	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
		€	€	
DL/B/110284	6-mei-09	9.674	9.674	j
DL/B/110284	6-mei-09	12.093	12.093	j
DL/B/110284	6-mei-09	12.093	12.093	j
DL/B/110284	6-mei-09	6.046	6.046	j
DL/B/110284	6-mei-09	6.046	6.046	j
DL/B/110284	6-mei-09	12.093	12.093	j
DL/B/110284	6-mei-09	3.023	3.023	j
DL/B/110284	6-mei-09	3.628	3.628	j
DL/B/110284	6-mei-09	12.093	12.093	j
DL/B/110284	6-mei-09	8.389	8.389	j
		85.179	85.179	

Subsidie voor zij-instroom 2019

Toewijzing kenmerk	Datum berekening	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
		€	€	
911339998	21-mei-19	20.000	20.000	j
911339999	21-mei-19	20.000	20.000	j
		40.000	40.000	

Subsidie Regionale aanpk lerarentekort

Toewijzing kenmerk	Datum berekening	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
		€	€	
PO/1435528	29-11-2018	250.000	250.000	n

Subsidie Regionale samenwerking kansengelijkheid in het onderwijs

Toewijzing kenmerk	Datum berekening	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
		€	€	
WJZ/8557	5-10-2017	140.000	70.000	n

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

G2. Subsidies met verrekeningsclausule

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Niet van toepassing

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Niet van toepassing

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B6 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Meerjarige financiële verplichtingen

Huurovereenkomst

Dit betreft een huurovereenkomst met Hatulek Beleggingen B.V. voor het pand gelegen aan de Dr. Nolenslaan 136-138 te Sittard. De ingangsdatum van het contract is 1 juli 2017 en het contract heeft een looptijd van 5 jaar, met de mogelijkheid om te verlengen met 5 jaar. De huurverplichting bedraagt per jaar € 60.000,-.

Bankgarantie

Inzake bovengenoemde huurovereenkomst is een bankgarantie afgegeven ten bedrage van € 16.175

Schoonmaakcontracten

Per 1 maart 2018 is er een overeenkomst ten aanzien van schoonmaakdienstverlening en glasbewassing aangegaan met Asito B.V. Het contract heeft een looptijd van 3 jaar, met een verlengingsmogelijkheid van van drie keer één jaar.

Contract afvalverwijdering

Per 1 mei 2018 is een overeenkomst afgesloten tot afvalverwijdering met Van Happen Transport BV. De overeenkomst is ingegaan per 1 mei 2018 en heeft een looptijd van 1 jaar, met een verlengingsmogelijkheid van twee keer één jaar.
In 2019 is gekozen om gebruik te maken van het 1e optiejaar.

Overeenkomst bedrijfsartsen

Dit betreft een overeenkomst ten aanzien van advisering en ondersteuning conform de verplichtingen voortvloeiende uit de Arbeidsomstandigheden en de Wet Verbetering Poortwachter alsmede de daaruit voortvloeiende taken in het kader van Arbo-en Verzuimbeleid.
De overeenkomst is aangegaan met Bedrijfsartsenmaatschappij ZON en is in werking getreden op 1 januari 2019 voor de duur van 2 jaar. Vanaf 1 januari 2021 geldt de overeenkomst voor onbepaalde duur.
De verplichting bestaat uit een afname van 20 uur per week, met uitzondering van de schoolvakanties.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

Leveringsovereenkomst elektra en gas
Per 1 januari 2019 wordt er aangesloten bij Inkoopcollectief voor energie met een raamovereenkomst afgesloten door Pro Mereor.
De huidige looptijd van het inkoopcollectief is 1 januari 2016 tot en met 31 december 2019.
De opvolgende looptijd zal worden van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2023.

Overeenkomst multifunctionele print- en kopieerapparatuur
Dit betreft een huurcontract voor print- en kopieerapparatuur met Canon Nederland N.V. (voorheen Océ Nederland B.V.) Het contract is ingegaan op 1 maart 2011. Eind 2012 heeft Kindante akkoord gegeven om de expiratiedatum van alle machines te uniformeren naar de einddatum 31 december 2017. Kindante heeft de mogelijkheid gebruikt om het contract met 5 jaar te verlengen. De looptijd wordt dus tot en met 31 december 2022.

Overeenkomst Unilogic ICT Services
Dit betreft een overeenkomst voor ICT beheer met Unilogic B.V.
Het contract is ingegaan per 1 april 2012 en heeft een looptijd tot 31 maart 2016.
Kindante heeft besloten om gebruik te maken van de mogelijkheid om dit contract te verlengen tot 31 maart 2017. In 2017 is er Europees aanbesteed welke Unilogic ICT Services deze gegund is. Looptijd vanaf 1 januari 2018 is 2 jaar, met een optionele verlengingsmogelijkheid van 2 keer 1 jaar.

Overeenkomst Onderwijs Leermiddelen Pakket
Dit betreft een overeenkomst voor de levering van Onderwijs Leermiddelen met de Rolf Groep. Het contract is ingegaan op 1 maart 2014 en heeft een looptijd tot 1 maart 2018.
De indicatieve jaarlijkse omzet bedraagt € 840.000 inclusief BTW.
Per 1 maart 2018 is een overeenkomst afgesloten met Heutink Primair Onderwijs BV voor een periode van twee jaar. Kindante heeft een éénzijdige, optionele verlengings-mogelijkheid van twee keer 1 jaar.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid
Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van de cao PO 2014/2015.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B7 OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Westelijke Mijnstreek PO 3104
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Westelijke Mijnstreek (31.04)
is feitelijk gevestigd op de Eloystraat 1a, 6166 XM te Geleen en is ingeschreven bij
het handelsregister onder nummer 59095334 (stichting)
Openbaar beestuur op het gebied van gezondheidszorg en onderwijs

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Midden-Limburg PO 3102
SWV PO 31-02 Midden Limburg is feitelijk gevestigd op de In de Neerakker 2
6093 JE te Heythuysen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 59064447
(Stichting) Dienstverlening voor het het onderwijs.

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Westelijke Mijnstreek VO 3104
Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO Westelijke Mijnstreek VO-31-04
is feitelijk gevestigd op de Bradleystraat 25, 6135CV te Sittard en is ingeschreven bij
het handelsregister onder nummer 14074046 (stichting)
Steunfondsen (niet op het gebied van welzijnszorg)

Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Midden-Limburg VO 3102
Stichting Samenwerkingsverband Passen Onderwijs VO/VSO 31.02
is feitelijk gevestigd op de Jagerstraat 6, 6042 KA te Roermond en is ingeschreven bij
het handelsregister onder nummer 60139013 (stichting)
Overkoepelende organen en samenwerkings- en adviesorganen (niet op het gebied
van gezondheis- en welzijnszorg)

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B8 TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€		€
(Rijks)bijdragen Ministerie van OCW			
(Normatieve) rijksbijdrage Ministerie van OCW	44.032.052	41.128.235	42.592.189
Rijksbijdragen MI	7.462.811	7.397.131	7.427.639
Rijksbijdragen P&A-beleid	7.135.342	6.830.788	6.030.006
Rijksbijdragen prestatiebox	1.727.911	1.702.272	1.635.313
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	3.655.895	3.067.016	3.136.087
Totaal (rijks) bijdrage Ministerie van OCW	**64.014.012**	**60.125.443**	**60.821.235**
Overige overheidsbijdragen			
Overige overheidsbijdragen	312.807	250.000	461.904
Totaal overige overheidsbijdragen	**312.807**	**250.000**	**461.904**
Overige baten			
Overige vergoedingen personeel	723.519	356.137	401.889
Inkomsten uit detachering	691.351	499.193	641.478
Verhuur onroerende zaken	383.913	324.230	352.386
Bijdrage niet subsidiabel	387.920	370.347	404.520
Overige	15.686	0	24.596
Totaal overige baten	**2.202.390**	**1.549.906**	**1.824.870**
Personele lasten			
Lonen en salarissen	51.430.658	50.838.590	51.371.096
Overige personele lasten	4.159.314	2.958.566	4.086.306
Subtotaal	55.589.972	53.797.156	55.457.402
Uitkeringen (-/-)	-1.297.452	-560.000	-1.506.875
Totaal personele lasten	**54.292.520**	**53.237.156**	**53.950.527**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Uitsplitsing			
Brutolonen en salarissen	38.388.371	38.083.542	38.886.747
Sociale lasten	5.189.861	5.170.039	5.249.009
Premies vervangingsfonds/partipatiefonds	1.534.514	1.684.495	1.897.316
Pensioenpremies	6.317.912	5.900.514	5.338.025
Lonen en salarissen	51.430.658	50.838.590	51.371.096
Dotaties personele voorzieningen	435.156	75.000	760.720
Personeel niet in loondienst	1.326.408	829.037	892.138
Overig	2.397.750	2.054.529	2.433.448
Overige personele lasten	4.159.314	2.958.566	4.086.306

Personeel formatie

	2019	2018
	Fte	Fte
DIR	34,00	37,28
OP	577,69	592,11
OOP	137,18	114,04
Bovenschools	29,60	30,01
Totaal	**778,48**	**773,44**

De bruto FTE 's bij het bevoegd gezag hebben betrekking op het gemiddelde aantal werkzame gedurende het boekjaar. De totale personeelsbezetting is bijvoorbeeld inclusief eigen medewerkers die werkzaam zijn voor projecten en exclusief externe inhuur. Bovenstaand overzicht is inclusief vervangers.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

VERMELDING TOPFUNCTIONARISSEN EN GEWEZEN TOPFUNCTIONARISSEN
(vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking)

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Kindante. Het voor Stichting Kindante toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 164.000 (Klasse E).

Gegevens 2019		
Bedragen x € 1	Dhr. Drs. P.L. Lemmens	Mevr. Drs. T.A.M. Hoogstraten
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0000	1,0000
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.018	113.990
Beloningen betaalbaar op termijn	30.151	19.598
Subtotaal	163.169	133.588
Individueel WNT-maximum	**164.000**	**164.000**
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2019	163.169	133.588

Gegevens 2018		
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/10 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0000	1,0000
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	127.907	109.570
Beloningen betaalbaar op termijn	29.306	17.418
Totaal bezoldiging 2018	**157.213**	**126.988**
Individueel WNT-maximum	**158.000**	**158.000**

Onderwerp		**Complexiteitspunten**	**Klasse**
Gemiddelde totale baten in €	25 tot 75 miljoen	6	
Gemiddeld aantal leerlingen	2.500 tot 10.000	3	
Gewogen aantal onderwijssoorten	4	4	
		13	E (13-15 complexiteitspunten)

Klasse E

Functie	**Maximaal bezoldiging**
Bestuurder	164.000
Voorzitter RvT	24.600
Lid RvT	16.400

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

VERMELDING TOEZICHTHOUDENDE TOPFUNCTIONARISSEN

Gegevens 2019					
Bedragen x € 1	Mevr. C.H.W. Langen	Dhr. Drs. P.M.M. Nacken	Dhr. Drs. L.A.G.M. Hermse	Dhr. Drs. A.M.J. Mans	Mevr. Dr. D.M.A. Sluijsmans
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12

Bezoldiging					
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	8.022	5.597	5.597	4.367	4.367
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Subtotaal	8.022	5.597	5.597	4.367	4.367
Individueel WNT-maximum	**24.600**	**16.400**	**16.400**	**16.400**	**16.400**
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2018	**8.022**	**5.597**	**5.597**	**4.367**	**4.367**

Gegevens 2018					
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	7.442	5.506	5.506	4.296	4.296
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0
Totaal bezoldiging 2018	**7.442**	**5.506**	**5.506**	**4.296**	**4.296**
Individueel WNT-maximum	**23.700**	**15.800**	**15.800**	**15.800**	**15.800**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Afschrijvingen			
Gebouwen	99.489	91.271	90.790
Inventaris en apparatuur	800.564	789.858	749.987
OLP	238.104	260.728	266.857
Vervoermiddelen	0	1.313	0
Boekresultaten	15.828	0	40.639
Totaal afschrijvingen	**1.153.986**	**1.143.169**	**1.148.273**
Huisvestingslasten			
Huur	128.158	127.833	140.392
Dotatie onderhoudsvoorziening	1.182.849	1.089.759	1.137.126
Energie en water	1.030.938	946.600	958.602
Schoonmaakkosten	1.216.615	1.182.744	1.244.801
Heffingen	116.900	106.430	112.683
Tuinonderhoud	105.623	83.067	73.856
Klein onderhoud en exploitatie	450.862	302.573	326.857
Totaal huisvestingslasten	**4.231.946**	**3.839.008**	**3.994.317**
Overige instellingslasten			
Administratie en beheer*	562.176	567.915	598.067
Telefoon-en portokosten e.d.	26.137	46.660	35.161
Bestedingen niet subsidiabel	377.466	376.003	474.567
Culturele vorming	137.870	105.675	141.161
Tussenschoolse opvang	7.346	3.417	-34.281
Medezeggenschapsraad	18.553	25.655	17.818
Verzekeringen	26.625	24.229	27.720
Schoolzwemmen	12.345	14.208	10.415
Overige instellingslasten	705.112	595.962	576.039
Totaal overige instellingslasten	**1.873.633**	**1.759.726**	**1.846.667**
* Hierin is opgenomen aan accountantshonoraria:			
Voor het onderzoek van de jaarrekening	27.322		26.857
Voor andere controleopdrachten	0		4.338
Voor andere niet-controlediensten	2.931		3.393
	30.253		**34.588**

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Leermiddelen (PO)			
OLP	1.049.276	939.935	1.112.206
ICT	1.576.369	1.212.263	1.273.497
Totaal leermiddelen (PO)	**2.625.645**	**2.152.197**	**2.385.703**

Financiële baten en lasten

Financiële baten			
Rente opbrengsten	82.658	50.000	88.806
Opbrengsten beleggingen	0	0	0
Incassorente	0	0	0
(On)gerealiseerd koersverschil	37.969	0	6.678
Totaal financiële baten	**120.627**	**50.000**	**95.484**
Financiële lasten			
(On)gerealiseerd koersverschil	-24.549	0	-84.319
Totaal financiële lasten	**-24.549**	**0**	**-84.319**

Analyse resultaat

Voor een nadere toelichting op het resultaat wordt verwezen naar het onderdeel financiën in het bestuursverslag.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B9 (VOORSTEL) BESTEMMING VAN RESULTAAT BATEN EN LASTEN

De verdeling van het exploitatiesaldo over 2019 is vooruitlopend op de goedkeuring door het bestuur al in deze jaarrekening verwerkt.

Algemene reserve	-1.082.383
Overige bestemmingsreserves	3.519.486
Reserve niet-subsidiabel	10.454
	2.447.557

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

B10 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Niet van toepassing.

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Kindante
Dr. Nolenslaan 138
6136 GV SITTARD

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Kindante te SITTARD gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Kindante op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

(1) de balans per 31 december 2019;
(2) de staat van baten en lasten over 2019; en
(3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kindante zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controle-werkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteits-veronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 18 juni 2020
Wijs Accountants

Was getekend: M.M.P.G. van Os MSc RA

Kenmerk: 2020.0167.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

D1 GEGEVENS RECHTSPERSOON

Naam en adres van de instelling	Stichting Kindante, leren leren, leren leven dr. Nolenslaan 138, 6136 GV SITTARD
Telefoonnummer	046 - 4363 366
E-mailadres	BURO@kindante.nl
Internetsite	www.kindante.nl
Bestuursnummer	83280
Naam contactpersoon voor het jaarverslag	F. Cuijpers, controller
E-mailadres contactpersoon	f.cuijpers@kindante.nl

01DM	SBO Het Mozaïek	Valkstraat 2	6135GC	Sittard
01GE	SBO De Horst	Kerkveldweg-Oost 7	6101NM	Echt
02RS	SBO De Blinker	Eloystraat 1a	6166XM	Geleen
03BR	OBS De Kring	Hubertusstraat 70	6191PD	Genhout
03GW	Basisschool de hoefer	Kleine Steeg 11	6131KJ	Sittard
03TY	Basisschool Spaubeek	Schoolstraat 3	6176BZ	Spaubeek
03WD	Basisschool de Kingbeek	St. Catharinaplantsoen 6	6127BC	Grevenbicht
04EP	SO/VSO Xaverius	Valkstraat 2a	6135GC	Sittard
04TE	Basisschool Catharina Labouré	Minkenbergstraat 5	6191BJ	Beek
04XL	Kindcentrum Aelse	Bandkeramiekstraat 8	6181CL	Elsoo
05FU	Basisschool De Bron	Beijensweide 19	6191EK	Neerbeek
05JP	Basisschool De Avonturijn	Kerkstraat 19	6129BN	Berg a/d Maas
06BA	OBS De Duizendpoot	Veermanstraat 9	6163 BR	Geleen
06CQ	OBS De Driepas	Mispelstraat 1	6101MJ	Echt
06FK	IKC de Triviant	De Halstraat 42	6171HK	Stein
06MC	Basisschool Munstergeleen	Burg. Smeetsstraat 3	6151GM	Munstergeleen
06VS	Basisschool Jan Peters	Eyckholtstraat 7	6116BR	Roosteren
06YH	Basisschool De Tovertuin	Burg. Corbeystraat 58	6137XT	Sittard
07BV	Basisschool De Bolleberg	Annendaalderweg 14	6105AT	Maria Hoop
07NA	Basisschool St. Martinus	Op de Windhaspel 4	6191LC	Beek
07VS	Basisschool Leyenbroek	Leyenbroekerweg 105	6132CD	Sittard
08QN	Basisschool De Sprong	In de Pollack 3	6438GG	Oirsbeek
08QS	Kindcentrum de Eik	Burg. Willemeplein 2	6118EA	Nieuwstadt
08QW	Basisschool Petrus Canisius	Kerkweg 107	6155KL	Puth
09FY	OBS De Maaskei	Middenveld 1	6129PR	Urmond
09OF	Basisschool Angela	Harlindestraat 10	6101DS	Echt
10HU	Basisschool Kerensheide	Langhaagweg 85	6171BS	Stein
12QN	SO/VSO De Parkschool	Onderste Sittarderweg 4	6141AZ	Limbricht
14IH	Basisschool De Baandert	Henri Weltersstraat 68	6136KE	Sittard
15FU	Basisschool Overhoven	Geldersestraat 28	6136AT	Sittard
15XN	Basisschool Lahrhof	Romeinenstraat 30	6132GN	Sittard
17LH	Basisschool In 't Park	R. van Gelderstraat 63	6114EA	Susteren
18ES	OBS De Sjtadssjool	Vastradastraat 2	6137AM	Sittard
22JO	OBS Aan de Meule	Kromstraat 31	6133AA	Sittard
23CJ	OBS De Springdonk	Schoutlaan 2	6114MC	Susteren
24DB	OBS De Wissel	Jan van Salmstraat 5A	6121NE	Born
30TE	IKC Loedoes	Hulsestraat 1	6135JK	Sittard

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven